

YEAR/LETO 6

JUNIJ, 1976

No/ŠTEV. 21.

"BITI SLOVENEC, NI PRAZNA BESEDA"

Mučno je udarilo med nas kratko radijsko poročilo o potresnih sunkih v Sloveniji. Nestrpno smo pričakovali slovenske radijske ure, da bi o nesreči kaj več izvedeli. Žal poročil ni bilo. Vse novice so bile osredotočene na še veliko večjo potresno nesrečo v severnem delu Italije. Končno je bil led prebit. Senator Tony Mulvihill, ki je iz privatnih virov izvedel prve novice, nam je naslikal bežen položaj posledic potresa na Tolminskem in je že 14. maja 1976 brzjavno zaprosil predsednika avstralske vlade Mr. Frasera za enako pomoč potresnim delom Slovenije, kot jo je avstralska vlada odobrila za potres v Furlaniji.

En dan za tem, v soboto 15. maja so se zbrali predstavniki Triglavsko skupnosti na posebnem sestanku in pričeli z akcijo za zbiranje potresnim žrtvam v domovini. Takoj isti večer so navzoči darovali \$256. Začetek je bil. Upali smo, da bomo zbrali vsaj \$1,000, pa se je pokazalo, da je med Slovenci v Avstraliji veliko več slovenske narodne zavesti, kot smo mislili. Zganila so se vsa društva, ki nosijo slovensko ime: odjeknilo je v Sydneju, Canberri, Melbournu, Geelongu, Adelaide, Hobartu, Perthu, Brisbane, Wollongongu in drugih krajih Avstralije, v katerih žive zavedni Slovenci. Iz neznatnega števila po vsem kontinentu raztresenih Slovencev je skoraj čez noč nastala strnjena gmota ljudi, ki so hoteli pomagati svojim v nesreči. Nihče ni več terjal dokazov narodne zavesti; skupnost in posamezniki so jo bolj kot kdajkoli prej v letih naše emigracije v Avstraliji čutili v svojih srčih.

Hvala vam rojaki širom Avstralije. Pretresena domovina, predvsem pa številne žrtve potresa zdaj res razumejo, da "biti Slovenec, ni prazna beseda!"

PRVIH \$4,000.00

V četrtek 24. junija 1976 je z letalom odpotoval v domovino predsednik Triglava g. Emil KUKOVEC. S seboj je odnesel seznam darovalcev in ček na 4911.20 ameriških dolarjev (4.000 avstralskih), ki ga bo izročil Slovenski izseljenški matici v Ljubljani. SIM bo v imenu darovalcev Triglava razdelila ta denar med krajevne odbore po potresu prizadetih občin, zbirke \$427.00, ki jih je zbrala šolska mladina jugoslovanske etnične šole pod vodstvom gospe Jovanke Noussair v Newtownu, pa bo šlo v popomoč popolnoma porušeni osnovni šoli "Peter Skalar" v Bovec, za kar je mladim darovalcem direktor te šole prof. Mirko Čopij zelo hvaležen.

Odbor potresnega sklada Triglav Community Centre se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje za poslane darove in vabi še ostale, ki do sedaj še niso imeli prilike prispevati, da pošljejo denar na:

Potresni sklad
P.O. Box 40.
SUMMER HILL, N.S.W. 2130

ali najbližji slovenski organizaciji, ki še zbira za potresne žrtve.

POROČILO O POTRESU 6. IN 9. MAJA 1976.

Zahodni del Slovenije je 6. maja ob 21.03 uri prizadel močen potres, ki ga je čutila skoraj celi Slovenija. V Posočju in Breginjskem kotu je potres dosegel jakost 7,5 stopnje po Mercaliiju. Naslednji potres skoraj enake jakosti je bil 9. maja ob 01.45 uri. Med navedenima potresoma in kasneje je bilo v Zah. Sloveniji zabeleženih še več potresnih sunkov manjše moči.

Že prvi potres je močno poškodoval številne stanovanjske in druge stavbe, zaradi česar je bilo treba številne družine razmestiti pod šotori, v prikolice in pri sosedih. Drugi potres je število

močno poškodovanih stavb nekajkrat stopnjeval, s čimer se je v enaki meri stopnjevala tudi potreba po šotorih, prikolicah in drugih začasnih bivališčih. Najmočnejše sta bili vsekakor prizadeti območji občin Tolmin in Nova Gorica, in to predvsem v zahodnih delih: močno je poškodovan Kobarid, večina vasi v Breginjskem kotu in v dolini Soče med Žago pri Bovcu ter Tolminom, vasi v Goriških Brdih in nekatere vasi ob srednjem toku Soče. Škodo pa sta potresa povzročila tudi v občinah Idrija, Radovljica, Škofja Loka in Jesenice.

V noči od 13. na 14. maj je celo po potresu prizadeto območje zajelo hudo neurje z izredno močnim vetrom in velikimi količinami padavin (v Bovcu je pada 130 mm dežja) ter močnimi ohladitvami. Veter je trgal šotorje in nekatera šotorišča so bila poplavljena. Mnoge telefonske zvezze in električni vodi so bili prekinjeni. Neurje je navrglo potrebo, da se prizadete družine namesto pod šotori čimprej razmestijo v prikolicah, bivalnih kontejnerjih, montažnih stavbah in podobno.

Poudariti je treba, da so kraji, ki jih je potres najmočneje prizadel, gospodarsko nerazviti ter zelo nizkim komunalnim in stanovanjskim standardom. Večina stavb na tem predelu je starih, zgrajenih iz neobdelanega kamnja, povezanega s slabo apnenom malto. Prav zato so bile posledice potresa na teh stavbah hude. Nasprotno pa so novejše in potresno varno grajene stavbe vzdržale oba potresa brez vsakršnih ali vsaj omembe vrednih posledic.

Prav tako velja omeniti, da je starostna struktura v prizadetih odročnih vaseh izredno kritična. V občini Tolmin je odstotek nad šestdeset let starih prebivalcev za polovico večji kot poprečno v Sloveniji. Zaradi težavnih življenskih razmer se prebivalci iz prizadetih vasi, zlasti ob meji, postopoma odseljujejo. V občini Tolmin, na primer, število prebivalcev letno nazaduje za nekaj več kot 1%.

Po poročilih, ki so jih ob sodelovanju drugih organov zbrali štabi za civilno zaščito, so posledice potresa naslednje:

OBČINA TOLMIN

Poškodovanih je okoli 6.000 stanovanjskih stavb in zasebnih gospodarskih objektov. Do 25.5. 1976 so jih strokovne komisije pregledale 2.095 in pri tem ugotovile, da je 953 stavb manj in 741 močnejše poškodovanih, 401 stavbo pa bo treba porušiti. Dajše je poškodovanih: 16 šolskih stavb, otroških vrtcev in dijaških domov, od katerih bo treba najmanj 5 objektov porušiti; 3 zdravstveni objekti, od katerih bo treba 2 porušiti; 4 industrijski objekti; 13 zadružnih, družbenih in upravnih stavb; 8 gostinskih objektov, od katerih 5 težje.

(Dalje na 2. strani)

JUBILEJNA

ŠTEVILKA

5

LET "TRIGLAVA"

PET LET

S pričujočo številko praznuje "Triglav" skromen jubilej: pet let izhajanja.

Pet let res ni veliko v obdobju lista, posebno še, če je obseg skromen, kot je naš. Smo pa z uspehom vseeno zadovoljni, če ne zaradi drugega, že zaradi samega dejstva, da je mnogim vsled našega pisanja večkrat "butnila kri v glavo" in so nas po svoje "oklestili" s tiskano in govorjeno besedo. Vklub temu, da jim pri tem ni šlo za ugotavljanje resničnih dejstev, temveč le za natolicevanje, so nam vendarle naredili brezplačno reklamo, za kar smo jim seveda hvaležni. Naj ostane tako tudi v bodoče: čisti računi, dobri prijatelji; žal le, da imamo kot svobodni državljanji vsi pravico do svojega mišljenja in izražanja!

Po petih letih, kot vsaka stvar v razvoju, je tudi naš list prekoračil dobo dojenčka, zato smo se odločili, da mu damo novega, mlajšega in sposobnejšega urednika. Da bi bila vsebina lista čim bližja najširšemu krogu rojakov, predvsem onim, ki se zbirajo v slovenskih organizacijah in katerim je list v prvi vrsti namenjen sta odbor Triglav Pty. Limited (ki je do sedaj izdajal list) in Triglav Club Limited sklenila, da bo v bodoče list izdajal klub in to že zaradi tega, ker se nam zdi prav, da je klubsko glasilo v rokah klubskega odbora in članstva. Da bo pisanje lista sodobnejše, bo imel časopis tudi novega urednika v osebi agilnega in sposobnega prosvetnega delavca g. STANETA PETKOVŠKA. V pomoci mu bo uredniški odbor, ki ga sestavlja g. Lojze Košorok, gdč. Marta Smuk in g. Fredi Mavko, ki bo skrbel tudi za upravo in razpolaganje lista naročnikom in organizacijam.

Prepričan sem, da bodo spremembe pri listu prinesle že dolgo potrebno popestriv vsebine in da boste novega urednika in njegov odbor izdatno podprtli z novicami, poročili in novimi naročniki.

Vsem, ki ste me pet let s sodelovanjem v tej ali oni obliki podpirali pri pisanju "Triglava" prisrčna hvala. Ostanite zvesti listu tudi v bodoče, saj je naše skupno glasilo, ki bo, in to sem prepričan, tudi v bodoče glasilo ljubiteljev slovenske domovine in njene kulture.

Gotovo se urednik prej ali slej vsakemu po svoje zameri. Največ in najhitreje tistim, katerim pisanje časopisa ni všeč. Ne smemo pozabiti, da mora biti urednik KAŽIPOT in ne CAPLAČ idejnega življenja. Njemu se ni treba prilagajati ljudem, ker ne bo kandidiral pri volitvah, ni mu treba biti pokoren političnim idejam, ker ne ureja strankarskega lista: za svoje pisanje je odgovoren predvsem osnovam klubov, katerih glasilo urejuje in pa svoji lastni presodbi dogajanj, da bo lahko mirno spal, ko bodo drugi v njegovih članikih iskali dlako v jajcu. Predvsem pa se mora zavedati dejstva, da smo Slovenci tudi v Avstraliji: DOMOVINI SINOVI!

J. Čuješ

Na lokalnih cestah je zaradi potresa prišlo do manjših deformacij vozišča ter do razpok in rušenja obrobnih zidov, in sicer na cestah:

- Breginj — Bovec — Tolmin,
- Žage — Učeja,
- Staro selo — Breginj
- Most na Nadiži,
- Most na Soči — Idrija.

Vodovodno omrežje: od 46 pregledanih vodovodov je 27 poškodovanih; poškodovana so zavjetja, rezervoarji ali dovodno omrežje.

Na železnici so na odseku Anhovo — Most na Soči — Podbrdo poškodovana postajna poslopja.

PTT omrežje: linija Robič — Breginj je bila poškodovana; poškodovani sta tudi pošti v Kobaridu in Breginju.

Močno so poškodovane tudi elektro-distribucijske naprave in napeljave, med njimi tudi nekaj transformatorskih potsaj.

Od 985 pregledanih kulturnih spomenikov je popolnoma uničenih 52, močno poškodovanih 212, lažje 469 in nepoškodovanih 256. V to številko nista vključeni vas Breginj in Kobarid.

OBČINA NOVA GORICA

Poškodovanih je približno 3.000 stanovanjskih stavb in zasebnih gospodarskih objektov. Do 25.5.1976 je bilo strokovno pregledanih 1.441 stavb. Od tega števila je lažje poškodovanih 1.000 stavb ali 70%, močneje poškodovanih 338 stavb ali 23%, za rušenje pa so razvrščene 103 stavbe ali 7%.

Od šolskih in vzgojnoverstvenih objektov je bilo poškodovanih 15 osnovnih šol, 3 otroški vrtci, od tega so 33 šole neuporabne. Dalje je poškodovanih 15 stavb krajevnih skupnosti, 3 zdravstveni objekti in 3 železniške postaje.

Med vodovodnimi objekti je poškodovana 1 vodarna.

Od 325 pregledanih kulturnih spomenikov je 1 uničen, 46 močno in 183 lažje poškodovanih ter 93 nepoškodovanih.

OBČINA IDRIJA

Poškodovanih je 344 stanovanjskih stavb, med njimi močneje 5 stanovanjskih blokov novejše gradnje, v katerih stanuje 180 družin oz. 600 prebivalcev.

Poškodovane so tudi 3 osnovne šole, 2 dijaška domova, 1 gimnazija, 1 otroški vrtec, psihiatrična bolnica, 4 društveni oz. zadružni domovi in grad v Idriji.

OBČINA RADOVLJICA

Ob potresu je bilo prizadetih 11 stanovanjskih stavb, 3 hoteli (Jezero, Pod Voglom in Zlatograd), 1 gostišče in 1 nižerazredna osnovna šola.

V Bohinjski Beli so bile ugotovljene poškodbe tudi na vodovodnem omrežju.

OBČINA JESENICE

Največ posledic je potres povzročil na starih stanovanjskih stavbah, predvsem v Ratečah, Kranjski gori, Dovjem, Hrušici in na Jesenicah. Nekatere hiše so napokane, v večini primerov površinsko — omet. Iz dveh stanovanj sta se morali družini izseliti.

Na komunalnih napravah, železnici, PTT omrežju in drugod posledic ni bilo.

OBČINA ŠKOFJA LOKA

Poškodovanih je 120 stanovanjskih stavb, od katerih bo 8 potrebitno porušiti. Mimo teh sta poškodovani osnova šola v Sorici in dom slepih v Stari Loki. Drugih poškod na objektih in na pravah ni bilo.

Skupno je torej poškodovanih:

9.475 stanovanjskih stavb in zasebnih gospodarskih objektov,

45 šolskih stavb, otroških vrtcev in dijaških domov,

7 zdravstvenih objektov,

4 industrijski objekti,

29 zadružnih, društvenih, upravnih in železniških objektov,

12 gostinskih objektov.

Ob obeh potresih in neurju smrtnih žrtev ni bilo, pa je skupno ranjenih 28 ljudi.

Posledice so torej predvsem

nih delovnih organizacij.

Potres 9. maja je stanje že prizadetih stanovanjskih in drugih objektov močno poslabšal. Število družin, katerim je bilo treba preskrbeti začasna bivališča, se je povzpelo na 1.200. Tako je bilo treba izpeljati novo akcijo zbiranja šotorov in prikolic. Do 13. maja zvečer so prizadete občine prejele skupno 1.073 šotorov in 296 prikolic, s čimer so bile potrebe po začasnih bivališčih krite, vendar pa se je nakazovala še potreba po prikolicah, da bi vanje lahko premestili družine z majhnimi otroki ali ostarelimi ljudmi, katere so bile še razmeščene pod šotori.

Neurje 13. maja zvečer je raztrgalo in porušilo številne štore, nekatera štorska naselja pa so bila poplavljena. Del štorov je bilo torej nujno zamenjati s

Dom po potresnem sunku

na objektih vseh vrst, dalje na komunikacijah in komunalnih napravah. Škoda pa je nastala tudi zaradi nekajdnevnega izpada proizvodnje, saj je bilo delovnim ljudem treba dati možnost, da poskrbijo za reševanje najnajnejših osebnih in družinskih problemov, n.pr. za zavarovanje preminčin in drugega imetja pred uničenjem, za organizacijo življenja v začasnih bivališčih in drugo. V delovnih organizacijah, katerih objekti so bili prizadeti, pa je bilo treba opraviti nekatera nujna dela, da je bila proizvodnja spet možna.

Kot je že navedeno so Posočje v času od 6. do 13. maja druga za drugo prizadele tri nesreče, katerih posledice so se medsebojno močno ostopnjevale.

Ob prvem potresu 6. maja je ostalo brez strehe okrog 400 družin, za katere je bilo treba preskrbeti začasna bivališča, del družin iz močneje prizadetih stavb pa se je naselil pri sorodnikih in sosedih. Do večera 7. maja je bilo vseh 400 družin nameščenih v štore in 30 prikolic, ki so prispeali kot pomoč sosednjih občin, taborniških in mladinskih organizacij ter števil-

solidnejšimi rešitvami, t.j. prikolicami, bivalnimi kontejnerji in montažnimi objekti. Tako je bilo treba izvetsi ponovno, zdaj že tretjo akcijo zbiranja pomoči, tokrat predvsem v navedenih sredstvih.

V prvi fazi je bila torej prizadetim predelom potrebna predvsem pomoč v sredstvih za bivanje. Treba je poudariti, da so bile vse zahteve prizadetih občin po pomoči hitro izpolnjene, le pomoč v prikolicah je protekala nekoliko počasneje. Vzrok za to leži v dejstvu, da je bilo treba večje število prikolic bodisi pripeljati iz oddaljenih krajev, n.pr. iz Skopja, ali pa so jih proizvajalci morali šele kompletirati.

Število prikolic, s katerimi razpolagajo delovne in druge organizacije in skupnosti v naši republiki je bilo namreč hitro izčrpano in tako je bilo treba 250 prikolic kupiti, teh pa popolnoma kompletiranih proizvajalci niso imeli na zalogi. Ob tem je treba poudariti, da bi bilo vprašanje nastanitev družin, ki so ostale brez strehe, še hitreje rešeno, če bi prizadete občine sprejele ponudbo poveljstva ljubljanskega armadnega območja, da jim po-

slje pomoč v velikih vojaških šotorih. V obeh prizadetih občinah pa so želeli, da bi vsaka družina bivala v svojem šotoru oziroma prikolicu, ker bi tako bilo manj prizadeto ustaljeno družinsko življenje. Želja obeh občin je vsekakor utemeljena, vendar pa je njihova izvedba zahtevala več časa.

Kot je že navedeno, so bile vse zahteve občin po bivalnih sredstvih izpolnjene in tako ima vsaka družina, katere stanovanjska stavba oziroma stanovanje ni uporabno, preskrbljeno začasno bivališče. V prikolici so bile razmeščene družine z majhnimi otroki ali ostarelimi ljudmi, katere so bile še razmeščene pod šotori.

Neurje 13. maja zvečer je raztrgalo in porušilo številne štore, nekatera štorska naselja pa so bila poplavljena. Del štorov je bilo torej nujno zamenjati s

Skupno so prizadeti predeli prejeli:

— avtoprikolic	591 kosov
— stanovanjskih kontejnerjev	6 kosov
— spalnih vagonov	2 kosov
— avtobusov	9 kosov
— šotorov	1.138 kosov
— postelj	385 kosov
— jogi blazin	152 kosov
— polivinilske folije	44.000m ²
(za prekrivanje poškodovalnih strel)	

Do 31.5.1976 se je zbralo na žiro računih:

— Rep. odbora Rdečega križa Slovenije	8.435.387,75 din
— občine Tolmin	9.459.826,00 din
— občine Nova Gorica	1.337.000,10 din

Skupaj: 19.232.213,85 din

Navedeno pomoč so prizadetim predelom in prebivalstvu poslale družbene organizacije, predvsem Rdeči križ, taborniki in mladinske organizacije, Jugoslovanska ljudska armada, številne delovne organizacije in razne skupnosti, prav tako pa tudi občani. Večji del pomoči je bil zbran v okviru Slovenije, vendar je dokajnja pomoč prispela tudi iz drugih republik, in sicer v prikolicah, štorih, gradbenemu materialu, denaru in drugem.

Dalje je treba navesti, da so vse stare in onemogle s prizadetega območja, ki nimajo urejene družinske nege, poslali v domove v sosednjih občinah. Prav tako je poskrbljeno za brezplačno letovanje predšolskih otrok v mladinskem okrevlju Rdečega križa na Debelem rtiču, ki je že sprejelo prvo izmeno 150 otrok, dva razreda šolskih otrok je sprejela občina Umag in poskrbel za njihov redni pouk, skrb za otroke prizadetih krajev pa je izražena tudi v drugih podobnih oblikah.

Že naslednji dan po potresu je zdravstvena služba poskrbela za preventivne zdravstvene ukrepe in potrebne količine cepiva. Tako je bilo celpljeno proti tifusu vse prebivalstvo, ki je bilo razmeščeno po štorskih naseljih. Cepljenje so opravili v glavnem zdravstveni kadri s prizadetega območja. Zdravstvena služba je opravila tudi pregled vseh vodopreskrbnih objektov in sicer na bakteriološko in kemično sestavo vode. Analize niso pokazale kontaminacije vode.

USODA BENEŠKE SLOVENIJE PO POTRESU

Najhujše je mimo. Življenje teče naprej, le strah ostaja. Celo tam, kjer so se sproščene sile podzemja najbolj kruto pojigale z usodami tisočernih ljudi, je moč zaznati prve znanilce pomirjenja, na novo zbrstele kali vere v življenje.

Stara resnica, ki pravi, da človek prenesе več kot stroj, se je spet izkazala. Nikoli ne more biti tako hudo, da ne bi moglo biti še huje.

— Ostali smo živi pravijo ljudje v krajih takoimenovanega "trikotnika smrti", v nižinah Furlanije.

Duh po smerti polagoma izginja. Oblaki prahu, ki ga dvigujejo buldožerji in razni gradbeni stroji pri odstranjevanju ruševin, napovedujejo nove čase. Spet bodo zrasle hiše, spet bo vzniklo življenje.

Potres ni priznašal hribovitim vsemi v slovenski Benečiji in Reziji. Razdejanje v večini beneških vasi je strahovito, čeprav je bila smrt ondot nekoliko prizanesljivejša. V Benečiji na primer so našteli "samo" okrog 50 žrtev.

Če rečemo "samo" je ta besedica opravičljiva morda le v primerjavi s kraji, kjer izgovarjajo številke okrog 1000.

Strah, ko se ljudje boje ponovnih

potresnih sunkov, je ljudem v Furlanski dolini ali tistim v hribovitih vaseh Benečije, Rezije, pa denimo na Tolminskem in Goriškem pravzaprav skupen. Toda v srcu Slovencev v Benečiji in Reziji se v dneh po potresu prikraja še en strah, ki je močnejši od potresa. Boje se, da s potresom, ki je porušili domala vse domove, ni napočil tudi trenutek, ko bi se rakove klice raznarodovanja lahko razbohotile bolj kot kdajkoli poprej v tisoč in več stoletni zgodovini beneških Slovencev.

— Nejprej in najbolj uspešno so nam priskočili na pomoč rojaki iz Trsta. Če ne bi bilo izdatne in hitre pomoči tržaških Slovencev, bi bile prve ure po potresu še hujše. Ljudje bi mimo vseh tegob še stradali.

Beneška Slovenija je domala porušena: Bardo 90 odstotkov, Paradis 90, Tipana 70, Vishorša 90, Subit 95, Canebola 90, Mažerola 90, Ažla 70, Barnas 50, Špeter 40, Matatjur 20, Platišče 90, Brezje 90, Prosenica 90, Cergnev 20, Podonesce 30 in tako naprej.

Cenijo, da je od potresa prizadetih nad 15.000 beneških Slovencev.

rimskem parlamentu je povedal da je en dan po skopskem potresu prišel tja vlak poln mineralne vode (Radenska?), v Furlaniji pa so ljudje trpeli žejo. Naši pravijo da bi ob boljši organizaciji in opremi bilo lahko manj žrtev. To je seveda težko dokazati in zato ne smemo tega kategorično in počez trditi. Dejstvo pa je da je bila tam strokovna ekipa iz Ljubljane z echo-sonarji, ki so odkrili živega človeka tudi več metrov v globino ruševin, čeprav je bil človek nezavesten. Naši aparati ugotavljajo bitje srca in dajejo koordinate za reševanje. Švicarji so imeli le lavinske pse ki pa niso tako uspešni. Ehosonar ugotovi šum, če pada cigaretni pepel nekaj metrov proč od aparata. Skratka, mi smo neprimereno bolj pripravljeni in organizirani za primere nesreč in katastrof (in zdi se mi tudi vojske.)

V Ljubljani ni poškodovana niti ena stolpnica pa so nihale tako da je neko znano mojega brata dobesedno vrglo iz srede sobe v vrata.

Ob potresu je ponekod v Ljubljani zmanjkal toka in nihče ne ve zakaj. Z balkona stolpnice v Šiški je neka znanka opazila nad hribom (Šišenski hrib) svetlubo v trenutku potresa, ki je izgledala kot oddaljena bliskavica, samo da je trajala dalj časa. Pojava ni opazovala do konca, ker je stekla z balkona proč. (Ni bila Plinij starejši!) Slične opise podajajo tudi drugi. Najbrž gre za neraziskan pojav da se morda pri potresu sprošča magnetna ali druga energija, ki se kaže tudi kot svetloba. O tem veda še ne ve dosti, ker ni dovolj opozovanj. In tudi bolje da jih ni.

Zemlja se zdaj umirja, le včasih se še malo zaziblje, tako n. pr. 15. maja zjutraj.

Pri nas je najbolj prizadet Brežinski kot, Kobarid in Bovec pa tudi Tolmin. V Bohinju bodo porušili dva hotela ker sta preveč poškodovana, hotel Zlatorog pa bo ostal. V zapadni Sloveniji in okoli Gorice so živelj več dni pod šotori, sedaj so se pa že opogumili in vselili nazaj. V Solkan so prišle živet italijanske družine k sorodnikom. Tam je ena ulica zaradi razpok na hišah zaprta za kamionski promet.

Italijani ne niso znali kaj prida organizirati. Še njihov poslanec v

Tudi cerkvam ni prizaneslo

TRIGLAV COMMUNITY CENTRE

Seznam darovalcev v Potresni sklad:

SLOVENSKI KLUB TRIGLAV	
SYDNEY	\$200.00
YUGAL CLUB — Zbirka	160.64
TRIGLAV YOUTH CLUB	
SYDNEY	100.00
Fredi & Milena Mavko	100.00
Dr. M.M. Marinkovič	100.00
Družina Juriševič	60.00
Tone Fatur	60.00
Družina Smerdely	60.00
Družina Slavič	50.00
Družina Omerz	50.00
Družina Muhič	50.00
Družina D. Šajn	50.00
Družina Grča	50.00
George & Amalija Elšnik	50.00
Družina Jazbec	50.00
Triglav Club-Zbirka filmska predstava	45.34
Triglav Pevski zbor	40.00
Toni Mirt	40.00
Družina Stajnko	40.00
Karl Hren	40.00

Po \$30.00:
M. Špilar, Mr. Lužar, A. Šimat, M. Krajnik, M. Žugec, T. Konda, Po \$25.00:

Senator Mulvihill, R. Churches, J. Čučeš.

Po \$20.00:
E. & M. Mabetovič, A. Markočič, M. Colja, H. & M. Kropič, J. Ivanuša, Fam. Kodrun, J. & D. Šajn, Fam. Brenner, L. Benko, E. & K.

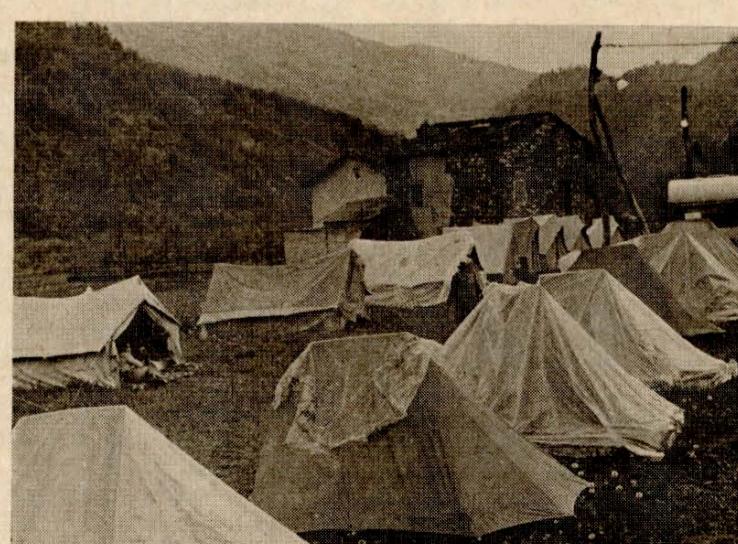
Kukovec, F. Vrtelj, B. Rušmir, Mrs. Verko, S. Ferjančič, F. Bresnik, L. Košorok, Fam. Gorišek, J. Žabar, M. & T. Golnar P. & I. Krope, M. & S. Šircelj, M. Breznik, Š. & M. Žekš, Š. & K. Močilnik, Š. Kuperščak, F. Polanec, Fam. Kalc, J. Topolovec, M. Stariba, F. Krajnc, A. Šlibar, R. Koren, Mr. Mrs. Marićoff.

Po \$10.00:
Mam. Kesak, J. Marinkovič, M. Kesič, N. Kandič, I. Gjura, M. Smuk, J. Berginc, I. Vidmar, J. Slavec, L. Šifler, S. Štok, E. Fabjančič, A. Hrvatin, D. Bizjak, Ing. Žigon, J. Ilijoska, Mr. Vrh, Fam. Uljan, Fam. Rutar, Mrs. Ilič, H. Valenčič, M. Pahor, R. & R. Bogatec, E. Virag, P. Gruden, M. Reiner, Fam. Kralj, R. & J. Hrvat, K. Lenarčič, E. & M. Stikovič, J. & M. Debevec, I. Nadoh, J. & F. Mlinarič, J. Flisar, M. Petrovski, Fam. Ritlop, M. Kenda, A.J., V. Sossi, B. Simič, Petrovski, L. Siljamovska, Fam. Švigelj, R. Baričič, Fam. Gojak, J. Bratovec, Fam. Fabjančič, K. Samsa, Fam. Špicar, Fam. Brunner, Fam. Muha, Mario, Fam. Jamšek, C. Dekleva, D. Koren, D. Hliš, Fam. Kotnik, Fam. Grill, C. Boltežar, Fam. Voršič, M.A. Camaris, V. Petelin, T. Medejevič, M. Šoštar, J. Noussair, I. Karovski, M. Tasič, F. Vrtelj, D. Lipovi, S. Žerdin, S. Fabjančič, S. Petkovšek, B. Zorič, Š. Hazroli, I. Čufer, J. Gross, K. Dolenc, Fam. Jons, K. Plančam, K. Bokan, A. Mencinger, M. Kováčevič.

Po \$5.00:
P. Kodovski, T. Kabrovski, V. Kandič, Mr. Hakija, I. Medvod, V. Aleksič, V. Pejkovič, B. Markovski, B. Janič, V. Trpeski, J. Ajanovič, S. Kovačev, V. Sardelič, M. Cepuš, Ž. Katič, M. Beševič, B. Andrijev, D. Markovski, S. Kolevski, B. Mancinkovič, B. Sekulovski, R. Atanassovski, M. Maksimovič, V. Mitrovič, M. Janič, J. Žuvela, M. Vorkadič, P. Kozovski, N. Miskovski, B. Kukevski, I. Petrovski, R. Katnič, M. Leščanec, J. Tomažič, A. Silič, M. Prelesnik, F. Harmat, Mr. Barič, F. Krajnc, A. Bratina, A. Vidmar, R. Mijočič, M. Pahor, D. Pogačnik, N. Vidmar, A. Fabjančič, T. Vrh, I. Karbič, E. Hrvatin, L. Levec, V. Tašner, Mr. Slouteris, Mr. Sakellarodolos, E. Žibert, V. & M. Radešić, M. Vladimir, G. Kondoski, R.

(Dalje na strani 4)

Ljudje so morali pod šotoro

Ivanoski, D. Pogačar, V. Grajfer, Fam. Štemberger, F. Serravalli, L. Robah, M. Kovačič, J. Samsa, T. Logar, J. Bratovič, A. Kuret, P. Barba, D. Kokoš, V. Kalenič, F. Molner, R. Arandelovič, L. Moge, A. Podgornik, T. Kokoš, Z. Petrov, M. Marjanovič, S. Cvetičanin, S. Grujič, S. Čitlak, M. Goleš, Mr. Cubrič, M. Bolič, M.R. Elliot, Z. Živanov.
Po \$2.00:

R. Petrovski, T. Kociski, M. Stojanovska, M. Jovanovič, J. Jangeloski, N. Petroski, K. Midhat, N. Radevski, D. Mojanoski, J. Mudri, V. Eukatna, D. Noveški, M. Rakič, S. Nikočević, N. Vojnovski, M. Sabadaš, N. Matič, M. Bundalo, V. Manič, B. Cvetkovski, J. Tepanovski, P. Pogorevski, A. Katovič, M. Jeranič, D. Miškolovska, S. Silič, J. Čroska, T. Kociski, D. Malinič, G. Trajkovski, N. Sengoj, J. Sušnik, Z. Schram, J. Petek, P. Kikirekovski, S. Ilič, A. Katovič, D. Smitram, I. Baričič, R. Sabo, Ms. Vella, I. Salonski, L. Salonski, K. Frajt, M. Lumakovska, S. Dimitrovska, T. Klimevska, V. Bosolovska, M. Momartin, R. Gharhkonajk, S. Intili, Z. Hrestak, H. Klobočar, S. Terek, I. Matič, M. Cavič, D. Vuckovič, M. Ristevska, I. Maršič, R. Vuckovič, V. Fragiadagis, V. Velonas, P. Kitrenoski, R. Paciljani, R. Jukič, R. Mijatovič, M. Pančov, B. Maševski, B. Ilijevski, A. Zekič, M. Kovačič, N. Desanti, Z. Velišček, V. Bukatka, D. Noveški.
Po \$1.00:

M. Pejčovski, O. Angelovska, B. Ančorovska, R. Dimitrovska, B. Neđeljkovska, G. Veljanova, Mr. Štefanič, A. Damivski, M. Virag, R. Mijatovič, D. Trifunovič, B. Mišič, M. Radosavljevič, M. Mavrič, V. Lumakovska, R. Simi, S. Shirley, S. Stojadinovič, M. Young, P. Saver, Mr. Plastorous, J. Mitchel, R. Nick, Billy, J. Pisani, D. Velkovič, D. Jelenkovič, R.N. Erden, R.D. Lowg, Nick.

Po \$3.00:

K. Goričevski, J. Korak, M. Košorok, B. Slovski, D. Chong, Semnič, F. Molner, B. Zlatič.

Po \$4.00:

S. Rajič, M. Luričič, V. Kračevski, D. Minakič, L. Banovska, B. Palaševski, K. Samsa, B. Mačarovski, J. Momič.

Po \$6.00:

M. Kralj, D. Grašič, R. Gerdelič.

Po \$7.00:

V. Petrovič, Z. Golob.

Po \$8.00:

Fam. Švarc, M. Djurovič. Rothmans Employees \$9.41. Fam. Šernek \$15.00.

Zbirka pri Klubu HAJDUK Cabramatta N.S.W.:

Po \$1.00: J. Žuvela, T. Hropič, F. Jordan, M. Snuič, S. Sestanovuč.

Po \$2.00: D. Salecich, D. Zameitič, F. Baničevič, S. Perinič I. Sunjič, I. Pasali, A. Žuvela.

R. Miočič \$4.00.

Po \$5.00: K. Šurjan, T. Luketina, N. Marunčič.

Po \$10.00: P. Banovič, S. Bošnjak, Yugoslav Australian Club (Hajduk).

V imenu Triglav Community Centra se zahvaljujemo za velikodušno pomoč potresnim žrtvam Slovenije, vsem ki so k olajšanju trpljenja rojakov v domovini na kakršen koli način pripomogli.

Odbor za zbiranje potresnega skladja: Lojze Košorok, Jože Samsa, Ignac Gjura.

PISMO TAJNIKA S.I.M.

V prilogi vam pošiljam popolno poročilo štaba za civilno zaščito o škodi v Sloveniji ob potresu 6. in 9. maja t.l.

Obenem pa tudi nekaj fotografij, da boste imeli vsaj približno sliko, kakšne so bile tukajšnje vasi prve dni po tej nesreči. Na srečo ni bilo človeških žrtev, materialna škoda pa je seveda ogromna in jo ne bomo mogli odpraviti nekaj let.

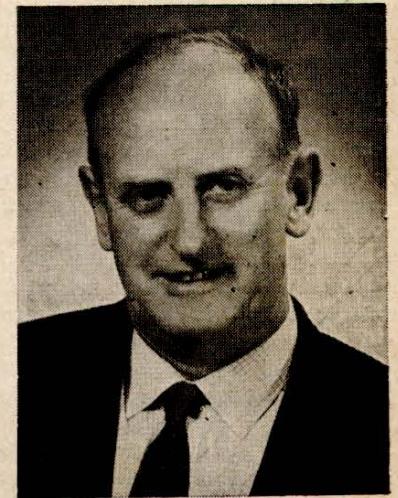
Zelo prijetno nas je presestila vest, da so Slovenci v Avstraliji takoj pričeli pomoč za ponesrečene. To je res plemenita gesta naših ljudi, ki jo bodo globoko cenile vse prizadete družine. V njihovem imenu se vam v naprej najlepše zahvaljujem.

V Rodni grudi bomo objavili imena vseh darovalcev, ki bodo prispevali v ta namen. Prvo listo darovalcev smo že prejeli in vas prosimo, da nam pošljete še vse nadaljnje, da ne bi katero ime izostalo. S tem se bomo vsaj malenkostno oddolžili vsem, ki so nam v tej nesreči pritekli na pomoč.

Če bi rabilo še kakšne podatke, Vam jih bomo z veseljem posredovali.

S prijateljskimi pozdravi!

Tajnik:
Franc Zugel

Castni član Triglava senator T. Mulvihill je prvi zaprosil vlado za pomoč Sloveniji.

ZBIRALI SMO TUDI PRI PLANICI

Tudi mi pri Planici smo zbirali za žrtev potresa na Tolminskem. Zbrali smo že preko tisoč dolarjev, ki kodo izročeni žrtvam preko Slovenske Izseljenske Matice v Ljubljani. Do sedaj so darovali sledeči:

A. Obleščak 20.00, Glavič 5.00, F. Čačić 2.00, M. Jezernik 10.00, J. Štulac 5.00, T. Sirc 10.00, V. Whitelock 5.00, I. Damian 10.00, A. Godec 5.00, Mr. Sirotovič 2.00, Z. Groznik 10.00, R. Segar 5.00, T. Tehovnik 5.00, N. Železničnik 5.00, B. Meljnik 4.00, J. Bajrek 4.00, J. Konrad 10.00, M. Miron 5.00, F. Kruska 10.00, J. Nadanovska 3.00, J.

Komidar 10.00, J. Božič 20.00, S. Vautopič 30.00, J. Žohar 9.00, A. Komel 6.00, H. Pavič 20.00, O. Zlajutro 16.00, A. Obal 16.00, D. Brunkovič 10.00, J. Živko 10.00, F. Basa 2.00, K. Brunčič 1.00, A. Ros 5.00, F. Podreberšek 5.00, I. Horvat 10.00, A. Velinček 6.00, Mr. Vučko 2.00, S. in K. Vučko 2.00, E. Borišek 5.00, A. Poropat 5.00, C. Živko 5.00, L. Jazbec 10.00, F. Šiftar 10.00, S. Jaklič 10.00, I. Markoja 10.00, T. Mlinarič 5.00, B. Franetič 10.00, J. Godina 10.00, F. Maron 5.00, S. Ferbežar 2.00, P. Brelih 5.00, I. in M. Berke 50.00,

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

Zbirka "Potresni sklad" Slovenija.	Družina F. Mramor	10.00
Imenik darovalcev.	Družina L. Gominsek	10.00
Slovene Association, Sydney	Družina I. Gjura	10.00
\$100.00	Družina J. Krusvar	10.00
F. Kodric & T. Laznik	Družina J. Tomsic	10.00
100.00	Družina D. Brkovec	10.00
John Plesnicar	Družina V. Ogrizek	10.00
50.00	Družina A. Stariha	10.00
K. Dolmark	Družina Vucko	10.00
50.00	J. Krajnc	10.00
B. Mavko	J. & O. Lah	10.00
50.00	M. & M. Smrdelj	10.00
Ga. Jakopic	P. & M. Stepančic	10.00
50.00	P. Zele	10.00
I. & D. Slavec (Triglav)	Družina R. Kuznik	10.00
50.00	Družina S. Zitko	10.00
Družina T. Bulovec	Družina L. Kocjančič	10.00
50.00	Družina F. Pečovnik	10.00
Družina Brusic	Mr. F. Čefarin	10.00
50.00	J. Klavzar	5.00
Družina V. Ovijach	V. Dominenko	5.00
50.00	D. Justrisa	5.00
Družina D. Borec	M. Ristic	3.00
50.00	G. Woodward	2.00
Slov. Ass. (Prispevki Film)	B. Vidakovic	2.00
44.40	R. Flajban	2.00
Družina J. Cetin	J. Kunz	2.00
30.00	G. Sander	2.00
Družina J. Menic	S. Ferencak	2.00
30.00	M. Niomorski	1.00
I. & M. Sustersic	K. Kastovska	1.00
25.00	V. Kostadinovic	1.00
M. Dolmark	S. Stojovski	1.00
20.00	I. Lazar	1.00
J. Torjan	F. Lewis & J. Ronson	0.50
L. Kos	Kvintet Mavrica (prireditev	
B. & M. Mavitovic (Triglav)	Horsley Park) koncert in ples	
20.00	300.00	
R. Rasmir (Triglav)	Po sklepku odbora bo denar pre-	
20.00	dan Slovenski izseljenski matici za	
M. Kogovsek	šole in bolnice v prizadetih krajih.	
20.00	Čeka zbranega denarja (S.D.S. in	
J. & I. Jez	Mavrica) bo osebno predal predsed-	
J. & I. Pohlen	nik kluba g. Vinko Ovijač predstav-	
R. Bernes	nikom SIM v Ljubljani.	
G. Martincic		
J. & D. Petric		
S. Princic		
Družina J. Muc		
Družina F. Terlikar		
Družina F. Stare		
Družina W. Zizek		
Družina M. Godec		
Družin aF. Obid		
Družina R. Nursdorfer		
Družina J. Marinc		
Družina Basa		
Družina Virak (Triglav)		
Družina J. Bregantic		
Družina Brko		
Družina O. Mestnik		
Družina F. Tomazic		

I. Debeljak 15.00, V. Bedek 20.00, E. Celin 2.00, L. Sinko 2.00, B. Kesmič 10.00, M. Žveglič 6.00, K. Sedmak 5.00, T. Oberman 20.00, C. Aslanovič 5.00, M. Furlan 4.00, C. Vergan 2.00, M. Bunderla 10.00, B. Andreata 4.00, L. Filo 2.00, M. Keveristan 1.00, D. Lepan 2.00, P. Tameska 1.00, Z. Zorra 4.00, F. Janovič 5.00, I. Zadel 2.00, R. Ilič 3.00, E. Podboj 10.00, L. Hvalica 5.00, F. Žičkar 2.00, A. Fatur 1.00, J. Kozlovschi 1.00, J. Mezgec 6.00, A. Dralič 5.00, J. Brodnik 2.00, L. Brodnik 1.50, A.S. Vasiljevski 20.00, I. Rudolf 20.00, M. Sirc 40.00, F. Swaicer 10.00, K. Krčmar 10.00, D. Ogrin 3.00, D. Grželj 2.00, T. Djurin 2.00, C. Vatovec 10.00, M. Kosmajer 5.00, S. Bec 20.00, V. Celin 10.00, P. Hvalica 5.00, E. Ladič 5.00, E. Cogoj 5.00, N. Bozer 1.00, F. Vatovec 4.00, J. Blažič 5.00, J. Princ 2.00, A. Rodella 2.00, M. Besednjak 2.00, Club Planica 200.00 in Ethnic Groups Fund 100.00.

Ostale darovalce bomo navedli v prihodnji številki Triglava. Klub Planica se iskreno zahvaljuje vsem darovalcem in tudi vsem tistim, ki so kakorkoli pripomogli, da je nabirka tako lepo uspela.

Zvone Groznik,
predsednik

PLEMENITO DELO

Novo ustanovljeni slovenski klub KARANTANIJA v Canberri je ves dobiček svoje prve javne prireditve daroval Rdečemu križu s prošnjo, da ga pošlje potresnim žrtvam Slovenije.

Obisk potresnega področja

V imenu avstralske vlade je obiskal potresna področja severne Italije minister za emigracijo Mr. Mackellar. V razgovoru s prizadetimi ljudmi potresnega področja je minister ugotovil, da se le ti ne želijo izseliti v Avstralijo. Prosijo le za pomoč, s katero bi lahko popravili porušene domove in tako nadaljevali z življem v domačih krajih.

"TRIGLAV" izhaja 6 x letno. Izdaja ga Triglav Pty. Ltd. Za vsebine odgovarja Jože Čuješ, 44 Ryrie Rd., Clemton Park, N.S.W., 2206.

Cena posamezni številki 50c letna naročnina \$3.50. (poštnina vračuna).

Printed by Mintis Pty. Ltd.
Burwood Rd., Belmore, N.S.W.

NOVICE IN ZANIMIVOSTI DOMOVINE

30 LET SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA

TRST — V nabiti polni dvorani Kulturnega doma v Trstu so 28. marca proslavili 30. letnico Slovenskega gledališča. Te slovesnosti so se med drugim udeležili tudi Mitja Ribičič, Josip Vidmar in Janez Vipotnik, tržaški župan Marcelo Spaccini, predsednik deželnega sveta Arnaldo Piatti, jugoslovanski generalni konzul v Trstu Ivan Renko in drugi. Slavnostni govornik so bili predsednik upravnega odbora gledališča Josip Tavčar, akademik Josip Vidmar in tržaški župan, inž. Marcelo Spaccini. Ob tej priložnosti je tržaško gledališče prejelo visoko jugoslovansko odlikovanje — red zaslug za narod z zlatim vencem, s katerim je tržaško Slovensko gledališče odlikoval predsednik Josip Broz Tito.

DVAJSET NAJVEČJIH IZVOZNICKOV

Največji jugoslovanski izvoznik je bil v preteklem letu "Centrotextil" iz Beograda z 349,378.000 dolarjev, vrednosti izvoza, med ostalimi devet največjih izvoznikov pa so se uvrstili "Jugometal" Beograd, "Savsko direkcija za promet" iz Beograda "Brodogradilište" Split, "Invest-import" Beograd, "Slovenijales," Ljubljana, "Progress" Beograd, "Ladje delnica Uljanik" Pula, "Energoindustrija" Sarajevo in "Tvornica lakilka metala" Šibenik.

Med največje jugoslovanske izvoznike se je torej od slovenskih delovnih organizacij uspel uvrstiti "Slovenijales", ki je po vrednosti izvoza šesti največji z 89,542.000 dolarjev. Izmed slovenskih podjetij mu sledijo "Iskra", "Metalka", "Jugotextil" in "Gorenje".

OBNOVLJENA TABORSKA JAMA

Slovita Taborska jama, ki je bila odprta natanko pred petdesetimi leti je bila pred kratkim deležna temeljnega popravila (poti, ograje, stopnice, razsvetljiva). Pred dnevi pa je bila jama spet odprta za obiskovalce, ki so v teh dneh vedno številnejši.

Taborska jama, ki se je pred vojno imenovala Županova jama, je ena najlepših slovenskih jam, vsaj med tistimi, ki so urejene za ogled in obisk. Njena prednost je, da ne vzame veliko časa, saj hoja po njej ni ne naporna in ne umazana. Razen tega je jama blizu Ljubljane in avto ceste Ljubljana-Zagreb.

Pred jamo je gostišče, vse naokrog pa je lep bukov gozd, ki je kakor nalač za sprehode. V neposredni bližini jame je tudi grič, na katerem stoji eden najbolj ohranjenih slovenskih taborov.

Letos v juniju je bila proslava petdesetletnice otvoritve jame z mnogimi predstavami.

POKROVITELJ DRUŠTVA "TRIGLAV"

TRBOVLJE — Skupščina občine Trbovlje je prevzela pokroviteljstvo nad slovenskim, kulturnim in športskim društvom TRIGLAV iz Münchena. Osmega maja letos bodo predstavniki skupščine izročili v Münchenu temu društvu na tradicionalnem srečanju kulturnih skupin, ki delujejo med našimi zdolci, listino o pokroviteljstvu in društveni prapor.

SLOVO OD VELIKEGA UMETNIKA

MARIBOR — 7. junija so se na pobreškem pokopališču poslovili od velikega ljudskega umetnika in igralca mariborske Drame Arnolda Tovernika. Na zadnji poti ga je pospomnilo več kot 5000 ljudi, ki so prišli ne samo iz Maribora, temveč tudi iz drugih krajev severovzhodne Slovenije.

Dopoldne je bila v Kazini slovenskega narodnega gledališča v Mariboru komemoracija za umrlim igralcem. Na njej so se poslovili od igralcev temveč tudi tiste gledalce, ki jim otroške predstave niso nikdar predolge.

Po igri smo videli na odru primeren, z belimi krizantemami napisan napis "Narod si bo pisal sodbo sam", pred katerim sta nam Rosana Juriševič (vslovenčini) in Sylvia Karbič (englesčini) povedali kratek življenjepis kulturnega velikana, ki smo ga slavili. Gospa Slavka Samsa pa nam je z občutkom recitirala večno lep sastavek Ivana Cankarja 'Nebesa pod Triglavom'. Pred nastopom moškega pevskega zbora sta nam ob spremljavi harmonike, ki jo

LJUBLJANA
cev iz 12 držav sodeluje na letosnjem 12 mednarodnem lesnem sejmu v Ljubljani. Domači in tuji razstavljalci prikazujejo izdelke lesne industrije ter stroje za obdelavo, predelavo in prevoz lesa. Poleg jugoslovenskih podjetij razstavljajo še podjetja iz Velike Britanije, Avstrije, Danske, Francije, Italije, Nizozemske, ZR Nemčije, Švedske, Švice, ZDA in SZ.

PRVO JE REPUBLIŠKO DRŽAVLJANSTVO

LJUBLJANA — Slovenska vlada je obravnavala predlog za izdajo zakona o državljanstvu SR Slovenije.

Doslej sta državljanstvo urejala še sedaj veljavna zakona o državljanstvu SR Slovenije in o jugoslovenskem državljanstvu. Vendar je treba oba veljavna zakona uskladiti z novo republiško in zvezno ustavo.

Sedanji zakon o državljanstvu SR Slovenije sicer ureja državljanstvo otrok, določa način pridobitve državljanstva SR Slovenije državljanov drugih republik v SFRJ in postavlja načelo, da ima državljan SR Slovenije jugoslovansko državljanstvo, v vsem ostalem pa veže pridobitev in izgubo državljanstva na dolobě zakona o jugoslovenskem državljanstvu.

Po novi republiški in zvezni ustanovi je primarno republiško državljanstvo, in tako je vsak državljan SR Slovenije hkrati tudi državljan SFRJ. Tako s pridobitvijo državljanstva SR Slovenije pridobi tudi državljanstvo SFRJ in obratno. Glede na takšna ustavna načela je republika torej prisotna, da v celoti uredi državljanstvo SR Slovenije. V pristojnosti federacije ostaja le, da uredi državljanstvo SFRJ v primeru neskladnosti predpisov o državljanstvu republik ter obveznosti in pravice, ki izvirajo iz mednarodnih pogodb.

25 LET IZSELJENSKE MATICE

LJUBLJANA — "Prepričani smo, da bo občni zbor našega društva izrazil svoje zadovoštvo nad dejstvom, da je v novi ustavi Slovenije tudi člen, ki skrbi za izseljence s svojega področja naleta Sloveniji. Menim, da je to logična posledica našega demokratičnega družbeno-ekonomskoga razvoja, dejstvo, da smo postal država Slovenija v sestavi Jugoslavije," je povedal predsednik Slovenske izseljenske matice tov. Drago Seliger na občnem zboru ob

Gostje na prireditvi 9. T. Mulvihill, E. Bedfo-

moč, domača nega). Potrebno bi bilo razširiti in razvijati obstoječe rehabilitacijske centre in ustanoviti zavod za rehabilitacijo bolnikov, ki imajo po poškodbah glave trajnejše telesne in duševne posledice. Za zgodnje odkrivanje raka pa je treba ustrezeno vzbujati zdravstvene kadre, tako da bo lahko sleherna ordinacija postala center, v katerem bo možno odkriti raka.

Ob zaključku kongresa je bilo izvoljeno tudi novo vodstvo Slovenskega zdravniškega društva. Predsednik je postal prof. dr. Bojan Varl, generalni sekretar pa docent primarij dr. Marjan Jerše.

NOVO

KARANTANIJA je novo slovensko društvo v Canberri. Čeprav ki, mlado, je zelo aktivno. Z uspehom smo priredili že kar dva zabav v večera. Rojaki so se razvedrili v lajetnem dostenjem vzdušju in po slovenski navadi prav živahno zavrtali. Igrali so nam marljivi mladi članansambla MAVRICA iz Sydney, ki nas bodo, upamo, še večkrat obiskali.

Ker so nameni društva dobrino in podporni, je bil čisti dobitek danje prireditve poslan v pomoč tretnjem žrtvam domovine.

Društvo Karantanija želi biti prijateljskih odnosih z vsemi slovenskimi organizacijami v Avstraliji in delati za združevanje Slovencev in njih, ki so bili živo povezani z matično domovino. Pri tem je imela SIM ves čas izjemno pomembno delo.

So še druge organizacije, ki se ukvarjajo z izseljenci. In to je slovenska cerkev. Slika o tem delovanju pa ni enotna, nekje deluje sovražno do Jugoslavije, druge indiferentno, ponekod pa sodelujoče. "Toda kakor imamo doma stične točke med družbo in cerkvenimi organizacijami, tako bi moral biti tudi v tujini", je poudaril neki razvajalec.

Za predsednika SIM so ponovno izvolili Draga Seligerja za podpredsednika pa Marjana Osolnika in Mila Vižintina. Izvolili so tudi nov izvršni odbor.

SKLEPI 4. KONGRESA SLOVENSKEGA DRUŠTVA

LJUBLJANA — V osnovni zdravstveni dejavnosti in preventivnem medicinskom delu je potrebno večje število zdravnikov.

Bodoče zdravnike je treba pripraviti za delo v deficitarnih zdravstvenih dejavnostih. Slovensko zdravniško društvo naj prevzame pobudo za obnovitev in dopolnitve besedil kodeksa etike zdravstvenih delavcev SFJ. Še naprej velja zahteva za vrnitve strokovnega naziva "dr. med." in "dr. stom." ter ponovno priznanje naziva "primarius", ki so ga v drugih republikah ohranili... — so nekateri izmed sklepov, sprejetih ob zaključku 4. kongresa slovenskih zdravnikov.

Predlagana je bila tudi ustanovitev dispanzerjev za gerontologijo pri zdravstvenih domovih za delo z zdravimi in bolnimi prebivalci ter ureditev ustreznih služb in dejavnosti, ki bi pomagale ostarem (sosedska po-

ZELENA KARTA TUDI ZA JUGOSLAVIJO

BEOGRAD — Z 12. junijem bo Jugoslaviji začel veljati zakon o temeljnih sistemov zavarovanja premoženja in oseb, ki ga je zvezna skupščina sprejela 28. maja.

Tuji turisti bodo morali ob prestopu meje pokazati potrdilo o obveznem zavarovanju.

V poslovnem združenju jugoslovenskih zavarovalnic so povedali, da se bodo te dni poskušali dogovoriti o enotnih cenah za obvezno zavarovanje, tako da bo tuju vseeno, na katerem mejnem prehodu bo prišel v Jugoslavijo. Predlagajo, naj bi bili za tranzitne potnike in vse druge, ki ne bi ostali v Jugoslaviji več kot teden dni, obvezno zavarovanje 190 dinarjev. Nekaj več — od 150 do 200 dinarjev — bi plačali tisti, ki prihajajo na letovanje in bi ostali v Jugoslaviji več kot 15 dni.

SLOVENSKA TRGOVSKA FLOTA SE MNOŽI

PIRAN — V japonski ladjedelnici Fujinagata v Osaki je 25-letna delavka mariborskoga podjetja Vema Mirjana Turudić krstila novo slovensko ladjo.

Polkontejnerska ladja z nosilnostjo 18.000 ton, ki bo nosila ime po štajerski metropoli, je že tretja iz vrste petih sodobnih liniskih ladij, ki jih bo dobila Splošna plovba iz Pirana v okviru sprejetega srednje-ročnega razvojnega načrta slovenske trgovske mornarice. Ladja "Maribor" bo dograjena čez tri mesece, čez teden dni pa bodo v isti ladjedelnici pomorščaki piranske splošne plove prevzeli ladjo Velenje, ki je prva iz prej omenjene "flote" petih ladij.

SLINAVKA V ITALIJI

TRST — Kolone avtomobilov te dni ure in ure stoje na italijanski strani mejnih prehodov, ker jugoslovenski cariniki zahtevajo od vseh potnikov, da puste na carini vsa živila. Na Tržaškem se je nameč pojavila okužba suhomesnatih izdelkov in sanitarni organi žele za vsako ceno preprečiti prenos okužbe v Jugoslavijo.

LITOSTROJ ZA IRAN

LJUBLJANA — Za namakalno energetski sistem Memrem Dam v Iraku, bo ljubljanski "Litostroj" do leta 1980 izdelal in montiral za približno 280 milijonov dinarjev opreme. To je doslej največje naročilo, ki so ga v Litostroju podpisali bodoči za domačega, bodisi za tujega kupca.

NAŠA KULTURNA PRIREDITEV

Slovenski klub Triglav je letošnji 9. maj slovesno praznoval. Imel je tudi kaj praznovati! Ta dan je bil materinski dan, naslednji dan pa stolnica rojstva Ivana Cankarja, večtedenske priprave za proslavi in nastop šolske mladine so dosegle višek to lepo, sončno nedeljsko popoldne.

Nad pedsto odraslih se nas je izbralo pod plavnim šotorom Triglava, avtobus gostov je prišel celo iz Wollongonga v organizaciji tamkajšnjega bratskega kluba Planica. Stalni obiskovalci klubskih prostorov so se čudili, kaj vse so v dobrem tednu naredile pridne roke mater in očetov. Oder je izgledal kot v majhnem gledališču. Celo nove zavese so mamice zašile za igro in požrtvovalni g. Jože Fišer je naslikal kulise, da je prišla igra bolj do izraza. In obisk? Kot, da je silvestrovjanje. Na prireditve je prišel tudi novoizvoljeni poslanec NSW parlamenta Mr E. Bedford s soprogo, senator Tony Mulvihill, manager Radia 2 AE Mrs Looman, ki si je ponovno že zelela videti nastopajoče otroke ter mnogi, ki jih je šolska mladina prvič privabila

čilo za njen brezmejen trud v šoli.

Drugi del prireditve je bil posvečen Cankarju. Začel se je z mladiško šaljivo igro smetanovi kolaci. Vkljub težkim vlogam, moramo povedati, da je bila večina igralcov zelo dobra in da so tudi vloge dobro obvladali. Tudi so imele mame veliko dela, saj so morale same praviti vse obleke za igro, kar ni bilo poceniti, še manj brez truda. Žal je bilo že precej pozno, ko so pričeli z igro in so postajali ljudje nemirni. Šum ni motil motil le igralcev temveč tudi tiste gledalce, ki jim otroške predstave niso nikdar predolge.

Po igri smo videli na odru primeren, z belimi krizantemami napisan napis "Narod si bo pisal sodbo sam", pred katerim sta nam Rosana Juriševič (vslovenščini) in Sylvia Karbič (angleščini) povedali kratek življenjepis kulturnega velikana, ki smo ga slavili. Gospa Slavka Samsa pa nam je z občutkom recitirala večno lep sastavek Ivana Cankarja 'Nebesa pod Triglavom'. Pred nastopom moškega pevskega zbora sta nam ob spremljavi harmonike, ki jo

Gostje na prireditvi 9. maja 1976. Z desne v levo: T. Mulvihill, E. Bedford z ženo, in g. Z. Groznik.

NOVO DRUŠTVO

KARANTANIA je novo slovensko društvo v Canberri. Čeprav še mlado, je zelo aktivno. Z uspehom smo priredili že kar dva zabavna večera. Rojaki so se razvedrili v prijetnem dostenjem vzdušju in po slovenski navadi prav živahno zavrteli. Igrali so nam marljivi mladi člani ansambla MAVRICA iz Sydneys, ki nas bodo, upamo, še večkrat obiskali.

Ker so nameni društva dobrodelni in podporni, je bil čisti dobiček zadnje prireditve poslan v pomoč potresnim žrtvam domovine.

Društvo Karantanija želi biti v prijateljskih odnosih z vsemi slovenskimi organizacijami v Avstraliji in delati za združevanje Slovencev in širjenje slovenskih kulturnih pridobitev.

Vsem rojakom širom Avstralije in v domovini lep pozdrav!

Ciril Setničar, tajnik.

Slovensko društvo Karantanija v Canberri se želi iskreno zahvaliti Slovenskemu društvu Sydney za prijazen sprejem in gostoljubnost do naših udeležencev meddruščvenega tekmovanja v balinanju, prirejeno 12. in 13. junija letosnjega leta.

Istočasno se zahvaljujemo tudi klubu Triglav za iskreno povabilo, da si ogledamo njihovo zemljišče in za prijeten pogovor z občutkom domačnosti.

Vredno je omeniti, da so se balinarji Karantanije izvrstno pokazali, ne samo kot balinarji, temveč jim moramo priznati tudi pogumnost. V obzir namreč moramo vzeti dejstvo, da so se udeležili tekmovanja tako reči brez pripravljalnih vaj; torej, več ovir kot pa pobude. Brez pravega vzroka so jim namreč bile odvezete vse možnosti treniranja. In to le zaradi ozkomiselnosti in nezrelih

predsodkov in morda nerazumevanja nekaterih posameznikov med nama.

Te vrste elementi ne vzbujajo dobre volje med pošteno mislečimi Slovenci. Ne verjamem namreč, da njihova enostranska obzorja prispevajo k nazorom združevanja Slovencev in k širjenju slovenske kulture in prosvetne dejavnosti v Avstraliji.

Če smo resnicoljubni z zdravo narodno zavestjo, potem bo naše stremljenje predvsem "SLOVENSTVO". Z očitki in razločevanjem "Ieve ali desne" med nami, pa bomo podobni klepetavi opravljivi druščini, kar pa ni vzor početenega Slovenca. To je tistega, ki v svoji dostojni ljubezni do materinega jezika teži za tem, da mu prijetno okolje med rojaki v tujini nadomesti skromen del rodne domovine. Kaj nismo Slovenci vsi, mi v tujini in oni doma? Če tega nočemo priznati, potem resnici na ljubo ne moremo govoriti o slovenski kulturi in Slovenstvu na splošno. Govorimo lahko le o slovenskem strankarstvu i nesmiselnem obujanju propadlih iluzij.

Oprostljiva je zmota, ki se porodi iz nevednosti ali nerazumevanja. Ni pa odpustljiva tista pokvarjenost, tista notranja gniloba, ki zaudarja po neresničnosti, tista ohola skrajnost brez strpnosti, ki se spotika ob človekovo osebno prepričanje in ga sili v pasivnost. Kaj drugega povdarja kot zaničevanje in je torej brez ljubezni in spoštovanja do sočloveka oziroma naroda in narodne kulture. Seveda te vrste človeka ne moremo vzeti za vzor ne kot Slovenca, niti kot kristjana. Če se človek tega ne zaveda oziroma se noče, je tujec med lastnimi sonarodnjaki.

Vsem rojakom, ki ste dobre volje, lep pozdrav!

Ciril Setničar

Pod šotorom je bilo 500 rojakov

na Triglav. V presenečenje vsem, se je na Triglavu oglasil tudi krajevni poslanec zvezne vlade Mr E. G. Whitlam, ki se je predvsem zanimal za škodo ki jo je napravil nedavni potresu v Udinah tudi v Sloveniji.

Kulturni program polpodneva je bil razdeljen v dva dela. Najprej so otroci na okrašenem odru z napisom Mamica je kakor sonček, ki življenje daje." nastopili za svoje mamice. Sodelovali so: Marko Iskra, Dušan Samsa, David Uljan, Ivan Mauko, Tony Barič, Frank Stikovič, Romeo Iskra, Jolanda Samsa, Karmen Kalc, Natali Špicar, Michaela Mezgec, Tanja Samsa, Jadran Mršnik, Stojan Bratovič, Tanja Barič, Nada in Greta Berginc, Nevenka Šoštar, Tanja Kukovec, Majda Korva, Irene Mazgec, Dorica Uljan, Marko Krope, Petra Tašner Sužan Karbič, Irena Kuret in še drugi, katerih imen si zaradi velikega tevila nisem mogel zapomniti. Razen začetne igrice, pri kateri je bil Jurček res odličen, moramo predvsem pohvaliti šolski pevski zbor, ki je pel ubrano in z občutkom. Upamo, da je bila s petjem zadovoljna tudi učiteljica gospa Mariza Ličan in da ji je bilo to vsaj delno pla-

je igral Joško Šajn ubrano zapeli pesem o mamici Danica Šajn in Rosemary Uljan. Bivši član Šentjakobskega gledališča v Ljubljani g. Karl Dolenec nam je prečital Cankarjev odlomek Pobratimi, nakar je zapel moški pevski zbor pod spretnim vodstvom dirigenta g. Bora Šedelbauerja. Zapeli so nam Moj deklič, Dolenjska in pa nam vsem priljubljene žabe!

Tisti, ki so prvič slišali zbor lani 20. decembra ob zaključku šolskega leta in pa zdaj na Cankarjevi proslavi, si kar niso mogli misliti, da je to isti zbor. Možje, pakazali ste res možakarski napredek!

In kaj naj rečemo o celoti prireditvi? Četudi se je morda zdela nekaterim vsa zadeva' malo predolga, ker so želeli pač plesati in se zabavati, do česar imajo vsekakor pravico, je prav, da se ob dnevnih, ko imamo kulturne prireditve na take želje ne oziramo, saj smo kulturni narod (ali se morda hočemo kot taki le 'postavljati') in hočemo, da bi se naša kultura nadaljevala tudi v našimi mladini.

Vsem, ki ste k prireditvi pripravili, kakor tudi vsem, ki so se je udeležili, lepa hvala.

Imeli smo tudi čarownice

TRIGLAV YOUTH CLUB

DISCO-MARATHON OF TRIGLAV YOUTH

Saturday 29th May will be remembered for quite a while by the youth who attended the Disco-Marathon at Triglav Club. The atmosphere, it seemed, had been magnified by the softened rainbow and "Strobe" lightings, the greenery, and by the massive contribution of posters which adorned the walls and corners of the main building.

Dancing had begun a little later than planned, at 8 o'clock. Our Disc Jockey's were: John and Stan MIKLAVČIČ, Danny JAKŠETIČ, Dean PRESTON and Dragan VRH.

These boys put a lot of life into the evening, and as the night wore on, they gave a good deal of encouragement to the gradually tiring dancers. A five minutes rest was allowed at the end of each hour, until Anita Lever fell, and dislocated her knee (she is now at home with a plaster cast on her leg. We hope she will recover soon, and that we will see her at the next dance). This small accident caused a short break of 20 minutes in the dancing, but the time was gained when we resumed with the first session being one hour and twenty minutes.

Altogether, most people "kept on" until just after 12 o'clock, when everyone decided that they had enough in this way, a member of nominated dancers remained on the floor for an extra 10 minutes to be judged by Vince FRIŠČIČ and our five Disc Jockey's. The three most enthusiastic and vigorous dances and prize winners were:

SUZAN KARBIČ,
MICHAEL RITLOP and
DANICA ŠAJN.

These three deserve to be congratulated over and over again for their effort in dancing so well, "non stop" for a calculated time of 4 hours and 15 minutes.

At this time we feel a "Thank You" should also be extended to John Miklavčič who was responsible for the coordination of the sound and lightening equipment; a difficult task for anyone. In ending the report the T.Y.C. (Triglav Youth Club) would like to welcome everyone in joining us in our activities, for which we issue a programme after each meeting.

For more information, please phone Sylvia on 605 3491.

Prizor z mladinskega plesnega tekmovanja

UČENCI NAŠE SOLE PISJEJO

MOJA PRIJATELJICA

V Sloveniji imam prijateljico, s katero sem se seznanila, ko sem bila tam na počitnicah. Ime ji je Mojca BOH in živi v isti ulici kot moja teta Ivanka v Domžalah. Stara je štirinajst let in ima tudi mlajšo sestro, kateri je ime Nataša. Z Mojco si redno dopisujem in tako vedno vem, kaj je v Domžalah in v njeni šoli noge. Večkrat mi pošlje tudi kakе fotografije in lepe znamke. Hodi v šolo in pravi, da ji gre kar dobro. Čudi se, da ji jaz iz Avstralije pišem v slovenščini, četudi bolj slab. Napisala sem ji, da tudi jaz hodim v slovensko šolo našega kluba Triglav. Četudi le ob sobotah, se vseeno veliko naučim, kar mi pomaga predvsem pri pisanku pjem.

Nekoč sem ji napisala, da sem bila v šoli kregana, ker preveč govorim, pa me je še ona malo oštela. Napisala mi je, da moram v šoli poslušati, da bom čimprej znala lepo slovensko pisati. Obljubila sem ji, da se bom poboljšala. Tega bo vesela Mojca in tudi moj učitelj v slovenski šoli.

Denise Šajn, Triglavsko dopolnilna šola.

SLOVENSKA ŠOLA

Slovensko šolo imam zelo rada. Je zelo koristna za nas otroke slovenskih staršev, ker se v njej učimo o Sloveniji in o našem materinskem jeziku. Če bi bila jaz učiteljica v slovenski šoli, bi učila malo več o zgodovini Slovenije, ker je lepa in jo jaz zelo rada.

Nevenka Šoštar, Triglavsko dopolnilna šola.

ZIMA

Zima je zelo lep letni čas, posebno še, kadar ne dežuje. V zimi ni muh in komarjev, kar je predvsem dobro za živali. Zimski čas je prijeten, ker nam ni tako vroče kot poleti. Tudi spi se veliko boljše. Škoda, da v Sydney ni snega, da bi se sančali in smučali, predvsem pa da bi se s prijateljicami malo kepale kot delajo to doma v Sloveniji. Škoda, da je zimski čas v Avstraliji čas dežja, ki prinaša preveč nepotrebne vlage in prehlada.

Nevenka Šoštar, Triglavsko dopolnilna šola.

Zima

Mesec junij je začetek zime v Avstraliji. V Sloveniji začne zima v decembru, tako smo se učili v slovenski šoli. Jaz imam zimo rada, četudi moram biti bolj oblečna, da me ne zebe. Mama me vedno opozarja, da moram biti toplo oblečena, da se ne prehladim.

Ker je pozimi bolj deževno, imam več časa za televizijo in igranje doma. V hiši je toplo, ker je zakureno. Pozimi tudi rada pomagam mami, ker me tako ne vleče k prijateljicam, ker je premrzlo, da bi se igrale na prostem.

Doris Uljan, Triglavsko dopolnilna šola

Winter

Winter is time of joy and freedom where young children can experience the sparkling tingle of the soft flaky snow on their bright and warm cheeks. The true meaning of love is gained during winter month as an atmosphere of warmth is found here.

The sky is a pleasant shade of blue but it still contains patches of white fluffy clouds. The children are happy as they create snowmen and ride their sleighs down the sloping mountains.

The winter months is a time when people can experience wonderful things which they could never experience in the summer.

Irena Kuret, Triglavsko dopolnilna šola.

Zimski čas

Mnogi ljudje, posebno premožnejši, ki imajo čas in denar težko pričakujejo zimo, ko se odpeljejo v Snowy Mountains na smučanje. To je zelo lep in prijeten doživljaj.

Meni je zima všeč zato, ker lahko igrat nogomet, ki mi je najljubša igra in tudi dobro razvedrilo. Pozimi so dnevi veliko krajsi kot poleti, zato smo več doma v krogu svoje družine. Tudi televizijo gledamo več kot v poletnih dnevih.

Zima je zelo dobrodošla ljudem, ki nimajo radi vročine. Lažje se spi. V postelji je zelo prijetno, zato je zjutraj težko vstati in iti v šolo. A vseeno ima tudi zimski čas svoje lepote in prijetnosti.

Silvana Korva, Triglavsko dopolnilna šola.

OH. MY ERICK

You are the one
Who's breaking my heart
and tearing it apart
because, You'll never know
the joyful moments that flow
within my heart.
And when I see You on the T.V.
I know that my dreams could never
be!

Tanja.

MOJE PRIJATELJICE

Vsak človek ima priatelje in jih je vesel. Tudi jaz sem vesela, da imam dobre prijateljice, ki jih imam zelo rada. Ena izmed njih je Kathy Baker, ki hodi z menoj v šolo. V šoli je zelo pridna, zato je tudi vzornica učenka.

Kathy je dobra prijateljica in me večkrat obišče, posebno ob sobotah in nedeljah. Vkljub temu, da v šoli sediva v isti klopi, ji med tednom večkrat telefoniram. Tudi obiščem jo in se igrat z njenim psičkom in malo mucko. Večkrat se ob prostem času voziva s kolesom po naši ulici.

Moja druga dobra prijateljica je moja sestrična Danica Šajn, s katero obiskujeva slovensko šolo. Tudi ona je zelo dobra in se z njo rada igrat. Tudi pojava veliko in večkrat skupno nastopiva na šolskih prireditvah na Triglavu. Tudi na slovenskem radiju sva že peli. Danica ima brata, ki pa ni moj prijatelj. Vedno me jezi in nagaja.

Imam še eno prijateljico. Ime ji je Annette Robič. Njo poznam še od tistega časa, ko sva še močili hlačke. Tudi z njo se imava zelo rad. Ko smo še živelj v Campsie, sva bili vedno skupaj, zdaj, ko smo se mi preselili v Liverpool, se žal redkeje obiskujemo, ker je predaleč.

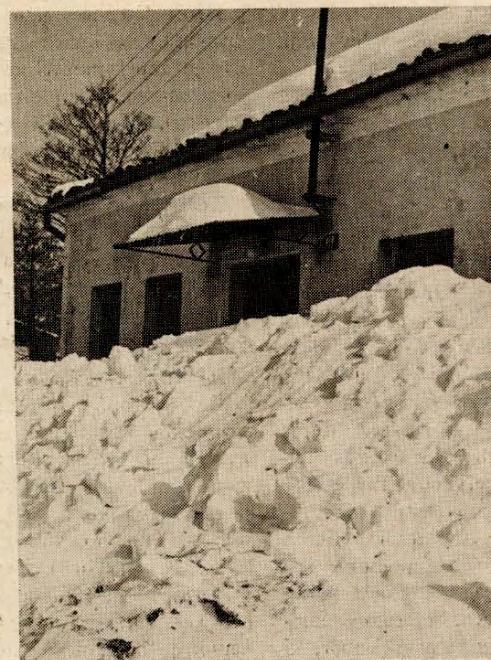
Rozmeri Uljan, Triglavsko dopolnilna šola.

Zima

Najlepši letni čas za mene je zima. Četudi so dnevi krajsi, imam vedno pozimi več asa za igranje kot poleti, ko je treba povsod malo pomagati. Pozimi igrat nogomet, moj najljubši šport. Pri nogometu je treba veliko teči. Človek se močno ogreje, zato je ta igra za zimo primernejša kot pa leto, ko je zelo vroča.

Zelo rad bi šel pozimi tudi v kraje, kjer je sneg. Sneg imam zelo rad, posebno še, ker prekrije vso naravo in jo naredi še posebej lepo.

Mario Korva, Triglavsko dopolnilna šola.

*Naši otroci bi radi zimo s snegom.
Doma ga je bilo še v marcu na kupe.*

VTISI S POTOVANJA V DOMOVINO

Nekoč je Levstik potoval od Litije do Čateža in je svojo pot prav lepo opisal. Večkrat smo se vozili tudi z dolencem: Lavrica, Škofljica, Šmarje-Sap, Grosuplje so se vrsstile postaje. Danes pa potujemo takole: Brniki, Karachi, Singapore, Sydney. Postaj je ravno toliko kot do Grosuplja, spremenila so se le imena in popisati ne zna poti nihče več tako kot je svojo opisal Levstik.

Že lani sem obljudil uredniku "Triglava" da bom opisal svoje vtise v domovini. Več kot leto dni je mimo in še nisem izpolnil oblubje, tako da mi je kar nerodno. Po drugi strani pa je bolje da človek ne začne pisati takoj po vrnitvi, ker je še preveč pod vplivom lepot naše stare domovine in se opis kaj lahko sprevrže v slavospev. Jaz pa sem se že zdavnaj zarekel da bom pisal vedno le objektivno in nepristransko, slavospevov pa nikoli ne.

Nekega lepega večera, bilo je konec aprila 1974, sem se torej vkrcan na JATovo letalo znašel v veseli družbi pripadnikov vseh narodov

NADALJEVANJE

(in starše, ki bi radi kupili otrokom dobre slovenske plošče)

WHAT'S UP, ANGRY CAT

(Kaj se tebi jari maček)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

CHILDREN ARE ASKING FOR SAUSAGES (Otroci prosijo kolin)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

NEW YEAR'S GREETING

(Novoletna voščilnica)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

BLOODY FLY (Šmentana muha)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

SONG TO TITMOUSE

(Pesem o sinički)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

LITTLE FOX (Listička)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

DILLIGENT PUPIL'S JOY

(Veselje pridnega šolarja)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

SEBASTIAN TENDS THE COWS

(Boštjan kravce pasu)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

WHAT I EARNED

(Kaj sem prislužil)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

A BIRD COME FLYING

(Ena ptička priletela)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

SPRINGTIME WILL COME

(Prišla bo pomlad)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

IN CARINTHIA, IN CARNIOLA

(Po Koroškem, po Kranjskem)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

LITTLE BOAT (Barčica)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

ISIDORE TENDED THE LAMB-KINS

(Izidor ovčice pasel)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

SHE WENT TO FETCH WATER

(Dekle je po vodo šla)

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

SPRINGTIME IS COMING

(Vigred prihaja)

koncu poleta me pričakuje domovina.

Ne sanjam zvezd, neznani fantič pod menoj! Modra vodstva našega planeta skrbijo tudi za tebe. Tudi zate, ne samo zame in za moje otroke, je pripravljenih sedemnajst ton ekspoziva po glavi. Upajmo da bo prej umrl od lakote kot pa čutil sa dove njihove skrbi.

Tebi, mati Tereza, pa želim čim več uspeha pri Tvojem nesebičnem in tako potrebnemu delu. Žal so Tvoja prizadevanja le kaplja v morje. To neizmerno revščino, to strahotno neznanje je mogoče odpraviti le z organiziranim naporom znanosti s podporo vsega človeštva.

Jeza me popada ob zavesti lastne nemoči. Dolga leta že moram za mal denar opravljati večinoma le bedasto kanclisko delo, pisati nepotrebitne repore o nepotrebnih izdatkih za svoje bose, ki v birokratski nesposobnosti zapravljajo milijone ljudskega denarja. Namesto da bi z navdušenimi sodelavci projektiral tako potrebne šole in bolnišnice, gre

Children's Choir RTV Ljubljana and the Instrumental Ensemble. Stereo.

II. FOREIGN CHORAL LITERATURE FOR CHILDREN

1. L. v. Beethoven

LITTLE BIRD IS SAD

(Ptička je žalostna)

Children's Choir RTV Ljubljana Conductor: Matevž Fabijan Piano:

Marija Mihelčič. Stereo.

2. Franz Abt

GLOW-WORM (Kresnica)

Children's Choir RTV Ljubljana Conductor: Matevž Fabijan. Piano:

Marija Mihelčič. Stereo.

3. J.C. Gilliers — M. Vodopivec

MILL-WHEEL'S SONG

Children's Choir RTV Ljubljana, accompanied by the Instrumental Ensemble. Conductor: Matevž Fabijan. Stereo.

4. Grandval — M. Vodopivec

VILLAGE FUN

Children's Choir RTV Ljubljana, accompanied by the Instrumental Ensemble. Conductor: Matevž Fabijan. Stereo.

5. G.B. Pergolesi — M. Vodopivec

SONG OF GOLDEN FLOWER

Children's Choir RTV Ljubljana, accompanied by the Instrumental Ensemble. Conductor: Matevž Fabijan. Stereo.

6. Swedish, instr. M. Vodopivec

PIPPI LANGSTRUMPF

Children's Choir RTV Ljubljana, accompanied by the Instrumental Ensemble. Conductor: Matevž Fabijan. Stereo.

7. Swedish, instr. M. Vodopivec

WHEN YOU ARE HAPPY

Children's Choir RTV Ljubljana, accompanied by the Instrumental Ensemble. Conductor: Matevž Fabijan. Stereo.

8. Swedish, instr. M. Vodopivec

SPRINGTIME SONG

Children's Choir RTV Ljubljana, accompanied by the Instrumental Ensemble. Conductor: Matevž Fabijan. Stereo.

9. Polish, instr. M. Vodopivec

CHILDREN'S WORLD

Children's Choir RTV Ljubljana, accompanied by the Instrumental Ensemble. Conductor: Matevž Fabijan. Stereo.

10. Rumanian, instr. M. Vodopivec

CHILDREN'S WORLD

Children's Choir RTV Ljubljana, accompanied by the Instrumental Ensemble. Conductor: Matevž Fabijan. Stereo.

11. Soviet, instr. M. Vodopivec
LITTLE INJURERS

Children's Choir RTV Ljubljana, accompanied by the Instrumental Ensemble. Conductor: Matevž Fabijan. Stereo.

12. German, instr. M. Vodopivec

BIRDS' JOY

Children's Choir RTV Ljubljana, accompanied by the Instrumental Ensemble. Conductor: Matevž Fabijan. Stereo.

Srečko Kosovel

TEMNI BORI

*Temni bori, črni bori,
čuj, kako vršijo,
ko da med seboj ~~bratje~~,
tihovgorijo.*

*Pod sekiro so ~~svetloba~~
včeraj bratje pali,
danes in mogoče jutri
bomo mi še stali.*

*Silna burja, močna burja
v bore zavihrala,
ko da čula bi besede,
pala in obstala.*

*"Če umrete, bratje bori,
kje se bom spočila,
recite mi, dragi bratje,
s kom bom govorila.
Bratje bori, ostanite,
rastite z uporom!"
Pa so padali bolestno,
nemo, bor za borom...*

Ljubljana: Po vsej Sloveniji so bile 27. maja številne proslave ob prilici 50. letnice smrti slovenskega pesnika Srečka Kosovela, ki v komaj 22 letih življenja ni učakal izida svoje prve pesniške zbirke.

Rim: V Rimu, kjer je pred leti umrl Sv. Ciril, so imeli ob tej prilici teden makedonske kulture, posvečenega slovanskima prosvetiteljem Cirilu in Metodu. Proslav se je udeležila tudi delegacija vlade Makedonije, folklorna skupina in ansambel Tanec ter delegacija makedonske pravoslavne cerkve pod vodstvom metropilita Angelarija.

THE FROG.

A little, green tadpole
swam in a pool.
The water was so
nice and cool.

Chorus: The tadpole was green,
the tadpole swam fast,
it turned into
a frog at last.

The tadpole was happy,
the tadpole was gay.
It swam about
in the pool all day.

Chorus: The tadpole...

But then one day
it woke up to find
that something was missing
from its behind.

Chorus: The tadpole...

And now that tadpole
grew and grew.
Its eyes and mouth
and legs did too.

Chorus: The tadpole...

The tadpole was now
a full grown frog.
It happily jumped
upon a log.

Chorus: The tadpole...

The frog was happy,
the frog was gay.
It jumped and ~~sing~~
In the pool all day.

Chorus: The tadpole was green
the tadpole swam fast

It turned into

a frog at last.

AT LAST!

Alenka ZIGON.

Chorus: ~~the~~ pesmica je tudi uglasbeni. Če bi jo ~~čisto~~ naj sporobi uredništvo.

Če vprašaš gosta za vstopnino, ti lahko postane nerodno. Mr. Whitlam je obiskal Triglav in vprašal, na kak način bi lahko pomagal potresnim žrtvam Slovenije.

NOVICE IN ZANIMIVOSTI DOMOVINE

Beograd: Tu so slovesno otvorili za promet novo železniško progo, ki povezuje Beograd s črnogorskim primorskim mestom Bar. Ob otvoritvi proge so bile po vsej črni gori velike kulturne manifestacije, katerih se je udeležilo nad 120 tisoč ljudi. S prvim "modrim" vlakom je prišel iz Beograda v Bar tudi predsednik jugoslovanske republike Josip Broz Tito s svojim spremstvom.

Zagreb: Od leta 1945 do danes je bilo v Zagrebu, glavnem mestu republike Hrvatske dograjenih 518 tisoč stanovanj, kar pa je za potrebe tega hitro se razvijajočega mesta vse premalo. Do leta 1980 je treba zgraditi še najmanj 200 tisoč novih stanovanj.

Düsseldorf: Jugoslovani, ki živijo v ZR Nemčiji, so priredili v okviru proslav dneva mladosti in rojstnega dne predsednika Tito 258 svečanih akademij, na katerih je sodelovalo več kot 100 tisoč Jugoslovanov.

Cleveland: Na mednarodnem sejmu v Clevelandu je bil 25. maja "Ljubljanski dan", po vsem mestu pa so bile raznemanifestacije o prijateljstvu in sodelovanju med Ljubljano in Clevelandom. Na velesejmu je sodelovalo sto slovenskih podjetij, na proslavo pa je prišla v Cleveland tudi večja skupina družbenih in gospodarskih predstavnikov Slovenije, še posebej pa iz Ljubljane. Med njimi predsednik gospodarske zbornice Slovenije, član slovenske vlade Marjan Osolnik ter delegacija Ljubljane pod vodstvom župana Toneta Koviča.

Ljubljana: Koncem maja se je vrnil iz uspešne pettedenske turneje Amerike in Kanade poznan ambal Mihe Dovžana, katerega je spremljal dramski igralec Janez Hočevar. Dovžane sta na njihovi turneji spremljala tudi Jože Hartman iz Slovenske izseljenske matice in Jože Prešeren, urednik "Rodne grude".

Ljubljana: 4. in 5. junija je bil v dvorani Tivoli v Ljubljani festival Slovenska popevka 76. Predvajali so 16 novih popevk slovenskih avtorjev. Na festivalu so sodelovale tudi številne evropske radiopostaje.

NA TRIGLAV

Slovenska izseljenska matica pripravlja za letošnje poletje skupen pohod predstavnikov slovenskih izseljenskih organizacij na Triglav in to 2. avgusta. Računajo, da bodo šli na Triglav zastopniki številnih zamejskih organizacij, ki nosijo ime "TRIGLAV".

Slovenski klub Triglav iz Sydneja bodo zastopali g. Emil Kukovec s soproga Kristino (predsednik kluba) in gdč. Marta Smuk (blagajničarka), ki bodo z vrha Triglava prinesli tudi spominski kamen, ki bo vzidan v temelj Cankarjevega spomenika v Sydneju. Predsednik g. Kukovec upa, da se bodo triglavski skupini pridružili še drugi rojaki, ki bodo ta čas na obisku v domovini in s katerimi se namerava sestati 4. julija na izseljeniškem pikniku v Škofji Loki. O vponu na Triglav bomo prinesli obširno poročilo v naši naslednjem številki. To nam ne bo težko, saj je gdč. Smuk aktivna članica novega uredniškega odbora našega lista in bo poskrbela za zanimiv popis tega zgodovinskega dogodka naših izseljeniških društev.

IZ NAŠEGA DRUŠTVA

Člani našega odbora so se udeležili skupnega sestanka vseh slovenskih organizacij v Melbourne, kjer smo se dogovorili o zvezbi akcije za pomoč potresnim žrtvam v domovini. Denar že pridno zbiramo. Če je kdo še pripravljen prispevati, naj piše na:

S.P.S.C. "JADRAN"
P.O. Box 46.

DIGGERST REST, VIC., 3427.

Odziv na zbirno akcijo je bil med rojaki v Melbourne izredno dober in upamo, da je bilo enako tudi med rojaki drugod po Avstraliji. Prav je, da enkrat tudi z osebno žrtvijo potrdimo svojo narodno zavest in pripadnost slovenski skupnosti.

Naša šola

Naša šola še vedno dobro napreduje in to predvsem zaradi požrtvalnosti staršev in še dokaj pridnih učencev, ki so te dni odposlali za spomenik Ivana Cankarja v Sydneyu svoj prispevek \$50.00. Prepričani smo, da bodo k izgradbi tega pomembnega kulturnega spomenika v Avstraliji prispevali številni posamezniki, predvsem pa naša slovenska

CLUB

Zima

Mesec junij je začetek zime v Avstraliji. V Sloveniji začne zima v decembru, tako smo se učili v slovenski šoli. Jaz imam zimo rada, četudi moram biti bolj oblečna, da me ne zebe. Mama me vedno opozarja, da moram biti toplo oblečena, da se ne prehladim.

Ker je pozimi bolj deževno, imam več časa za televizijo in igranje doma. V hiši je toplo, ker je zakureno. Pozimi tudi rada pomagam mani, ker me tako ne vleče k prijateljicam, ker je premrzlo, da bi se igrale na prostem.

Doris Uljan, Triglavská šola dopolnilna

Winter

Winter is time of joy and freedom where young children can experience the sparkling tingle of the soft flaky snow on their bright and warm cheeks. The true meaning of love is gained during winter month as an atmosphere of warmth is found here.

"Thi sôl," več naše mladine bomo ohranili slovenstvu!

Naše proslave

Pri Jadranu smo imeli slovesno proslavo materinskega dne in proslavo 100 letnice rojstva Ivana Cankarja. Otroci so poskrbeli za kulturni del prireditve, možje za godbo in pijačo, mamice pa za okusno hrano in prigrizke. Ta večer nam bo ostal še dolgo v prijetnem spominu.

Gradili bomo

V kratkem bomo pričeli z gradnjo "koče". Dovoljenje smo že dobili in to od vseh oblasti in forumov,

Fantje na akademiji 9. maja 1976 na Triglavu v Sydneyu

PLESNIČARJI V SLOVENIJI

Ambasadorji slovenstva iz Avstralije 'Ansambel bratov Plesničar' je že doma in s svojimi nastopi med rojaki razširja miselnosti in zavest slovenstva v Australiji.

Na poti v domovino so se ustavili v Angliji, kjer so za prvi maj igrali rojaki v Londonu, 9. maja pa so bili na velikem slovenskem srečanju v Münchenu, kjer so nastopali v

družbi edinstvenih Avsenikov in prijubljenih Zadovoljnih Kranjcov. Trenutno se pripravljajo na Izseljeniški piknik v Škofji Loki, kjer bodo tudi nastopili. Kot smo izvedeli, imajo dovolj dela in ne bodo imeli prav nič prostega časa do Ptujskega festivala, pri katerem bodo tudi nastopili in seveda tekmovali za ponovno priznanje.

TEDENSKA POROČILA IZ DOMOVINE

Yugoslav Australian Journal "NOVO DOBO", ki izhaja tedensko v Sydneju in je razširjen po vsej Avstraliji prinosa tedensko stran o življenju Slovencev v Avstraliji in domovini, pisano v slovenščini. List izhaja ob torkih in ga lahko kupite skoro v vseh predmestnih prodajaljicah časopisov in na železniških postajah. Naročite ga lahko tudi po pošti: P.O. Box K 376 HAYMARKET, N.S.W. 2000.

OH. MY ERICK

You are the one
Who's breaking my heart
and tearing it apart
because, You'll never know
the joyful moments that flow
within my heart.
And when I see You on the T.V.
I know that my dreams could never
be!

Tanja.

MOJE PRIJATELJICE

Vsek človek ima priatelje in jih je vesel. Tudi jaz sem vesela, da imam dobre prijateljice, ki jih imam zelo rada. Ena izmed njih je Kathy Baker, ki hodi z menoj v šolo. V šoli je zelo pridna, zato je tudi vzornica učenka.

Kathy je dobra prijateljica in me večkrat obišče, posebno ob sobotah in nedeljah. Vkljub temu, da v šoli sediva v isti klopi, ji med tednom večkrat telefoniram. Tudi obiščem jo in se igrat z njenim psičkom in malo mucko. Večkrat se ob prostem času voziva s kolesom po naši ulici.

Moja druga dobra prijateljica je moja sestrična Danica Šajn, s katero obiskujeva slovensko šolo. Tudi ona je zelo dobra in se z njo rada igram.

Na dopust

2. julija 1976 odide na 10 tedenski dopust v Slovenijo naša učiteljica in požrtvovalna prosvetna delavka Ivanka Škof. Želimo ji veliko prijetnega razvedrila v domovini, predvsem pa skorajšnjo vrnitev med nas in naše otroke.

MEDDRUŠTVENO

TEKMOVANJE

Slovensko društvo Sydney je v soboto 12. in v nedeljo 13. junija 1976 organiziralo tekmovanje slovenskih društev v balinjanu. Vabilo se je vkljub velikim razdaljam odzvalo lepo število slovenskih organizacij. Tekme so potekale v pravem slovensko športnem vdušju in so bile dobro organizirane. Društveni prostori so bili oba dni polni rojakov iz Sydneja in drugih krajev Avstralije. Postrežba gostov je bila odlična in tudi vreme je bilo na strani prirediteljev.

Po dvodnevnu tekmovanju so se tekmovalci razšli z naslednjim rezultatom:

Tekmovanje četvork:

1. Slovensko društvo Sydney
2. Slovensko društvo Melbourne
3. Triglav Canberra
4. Planica iz Springvale (Vic)
5. Slovenski klub Triglav Sydney
6. Slovenska zveza I. Cankarja

Geelong.

Tekmovanje trojk:

1. Slovenska zveza I. Cankarja Geelong
2. Slovensko društvo Melbourne
3. Planica iz Springvale
4. Triglav Canberra
5. Karantanija iz Canberre
6. Slovensko društvo Sydney
7. Slovenski klub Triglav Sydney.

Uradno tekmovanje so zaključile prijateljske tekme ženskih ekip iz Sydneja in Melbourne.

Upamo, da bo takih tekmovanj še več in da bodo razširjena tudi na druga področja, predvsem pa, da bodo prihodnji vključene tudi ženske, saj so tudi one ne le sestavni, temveč najbolj agilni in požrtvovalni del slovenskih organizacij v Avstraliji.

VTISI S POTOVANJA V DOMOVINO

Nekoč je Levstik potoval od Litije do Čateža in je svojo pot prav lepo opisal. Večkrat smo se vozili tudi z dolencem: Lavrica, Škofljica, Šmarje-Sap, Grosuplje so se vrsile postaje. Danes pa potujemo takole: Brniki, Karachi, Singapore, Sydney. Postaj je ravno toliko kot do Grosuplja, spremenila so se le imena in popisati ne zna poti nihče več tako kot je svojo opisal Levstik.

Že lani sem obljudil uredniku "Triglav" da bom opisal svoje vtise v domovini. Več kot leto dni je minilo in še nisem izpolnil oblube, tako da mi je kar nerodno. Po drugi strani pa je bolje da človek ne začne pisati takoj po vrnitvi, ker je še preveč pod vplivom lepot naše stare domovine in se opis kaj lahko sprevrže v slavospev. Jaz pa sem se že zdavnaj zarekel da bom pisal vedno le objektivno in nepristransko, slavospevov pa nikoli ne.

Nekega lepega večera, bilo je konec aprila 1974, sem se torej vkrcan na JATovo letalo znašel v veseli družbi pripadnikov vseh narodov Jugoslavije. Smeh in šale v vseh jezikih, v ozraju pa čisto rahlo zaznaven pridi alkoholnih hlapov. Dobil sem sedež ob oknu - kaj hočeš boljšega! A glej šenta! Ravno v zvezi s tem sedežem je domovina terjala od mene prvo žrtev za razvoj turizma še preden smo se odlepili od tal! Za menoj je sedel par Tirolcev ki so želeli zamenjati sedeže. Neki stewart se je obrnil name ţe bi jima prepustil svojega; sosednji še ni bil zaseden. Ker sem po naravi vladjen, sem na zamenjavo nič hudega sluteč pristal pa mi je takoj postalo žal čim sem se malo krepkeje nazaj naslonil. Zakaj reklo je "kvik" "kvik" in znašel sem se z naslonjalom vred tistem za mano na koleh. Presenečen sem rekel "sorry" namesto da bi — že na domačih tleh — s polno pravico uporabil krepkejsi izraz.

Zavoljo sedeža sem vprašal stewarda kje vzdržujejo letala in mi je povedal da v Pakistanu. Kje popravljajo motorje, se pa rajši nisem pozanimal, čeprav me je misel da so tudi tam Pakistanci imeli svoje prste zraven rahlo vznemirjaka. Potem pa sem si dejal: "Kar bo, pa bo!" in se rajši posvetil dobrni večerji. Moj sosed, doma nekje iz Makedonije, je kmalu utonil v mirnem spanju, jaz pa sem stal s svojimi mislimi sam. Ni mi žal da tisto noč nisem nič spal in da sem se moral ves čas držati naprej, ker sem lahko dolgo opazoval nevihto nekje nad Indijskim oceanom. V daljavi in da leč pod nami pravi ognjemet bliskov, mi pa smo prav mirno leteli skozi temno noč.

Spodaj so se videle luči, od časa do časa posamične, potem spet celo skupina kot bi gledal Gostosevce. Kdo ve, morda prav sedaj spodaj pod nami leži na tlaku revni indijski fantič, gleda v zvezde, morda sliši letalo in si misli kako lepo bi bilo leteti daleč proč, v deželo kjer bi se mogel najesti. Kako bogati so tle Evrope in Avstralci!

In morda prav sedaj pobira mati Tereza otročička z napetim trebuškom pa ne od vsega dobrega, ampak od krute lakote.

Počutim se krivega ker me moti samo polomljeni naslonjač, sicer pa sem sit in imam dobro cigaret med zobmi ter konzervo piva pred seboj. Vozni listek je plačan in tam na

koncu poleta me pričakuje domovina.

Ne sanjam zvezd, neznan fantič pod menoj! Modra vodstva našega planeta skrbijo tudi za tebe. Tudi zate, ne samo zame in za moje otroke, je pripravljenih sedemnajst ton eksploziva po glavi. Upajmo da bo prej umrl od lakote kot pa čutil sajove njihove skrbi.

Tebi, mati Tereza, pa želim čim več uspeha pri Tvojem nesebičnem in tako potrebnemu delu. Žal so Tvoja prizadevanja le kaplja v morje. To neizmerno revščino, to strahotno neznanje je mogoče odpraviti le z organiziranim naporom znanosti s podporo vsega človeštva.

Jeza me popada ob zavesti lastne nemoči. Dolga leta že moram za mal denar opravljati večinoma le besedno kancljiko delo, pisati nepotrebitne reporte o nepotrebnih izdatkih za svoje bose, ki v birokratski nesposobnosti zapravlja milijone ljudskega denarja. Namesto da bi z navdušenimi sodelavci projektiral tako potrebne šole in bolnišnice, gre denar za orožje in za vzdrževanje uprave iz viktorijanske dobe.

Mimogrede sem čestital našemu jugoslovenskemu poslancu. Še bolj pa mu bom že bo skupaj s Tonijem glasoval proti zvišanju proračuna za oborožitev za Medibank, in nastopil proti masovni likvidaciji živine. Kako že pravijo pri nas? "Če pada kruhek ti na tla, poberi in poljubi ga!" Koliko več so vredne krave! Če se ta pokolj ne bo takoj končal, se bo pozneje po pravični zgodovinski nujnosti nadaljeval na ljudeh. Za kazen ker se izgovarjam na zakone ekonomije, medtem ko drugod umirajo otroci od lakote.

Objavil bom oglas: "Prodam šestkrat po sedemnajst ton eksploziva ki ga nisem naročil, proti svoji volji plačal in je določen zame. Cena \$500 po toni or nearest offer. Vzamem tudi rublje."

Zaneslo me je. Tega takrat na letalu še nisem premisljeval. Takrat sem po vseh krščanskih mislih samo z ugodjem segel po hladnem pivu in kar nisem si hotel priznati da sem pravzaprav vesel da mi ni treba pobirati ne mrtvih ne polmrtvih v svetu pod menoj.

Oh, prijatelji, ali smo bolj kristjani ali farizeji?

Prišlo je jutro in pod nami so se razprostire rumene planjave Perzije in Turčije. Končno: črno mo-

CANKARJEVA AKADEMIJA

Slovensko društvo Sydney pripravlja ob 100. letnici rojstva Ivana Cankarja posebno kulturno prireditev, ki bo v soboto 17. julija 1976 ob 6.30 zvečer v STRATHFIELD TOWN HALL, STRATHFIELD.

Spored: VDOVA ROŠLINKA (igra v 3 dejanjih)

Cankarjev recital
Nastop slovenske mladine
Kvintet "Mavrica"

Rojaki, ne zamudite te edinstvene kulturne manifestacije. Dramska skupina SDS vam s komedioj "Vdova Rošlinka" objavlja dve uri vedrega smeha. MED ODMOROM BO ČAJANKA. Vstopnina \$2.50; otroci 50c.

rje in čez nekaj časa negovana bolgarska polja. Na levi spodaj zvezdasti tloris Sofije, v daljavi pa že srbske planine.

Na beograjskem letališču nas je sprejel pomladanski dežek in temperamentno letališko osebje. Že takoj ob prihodu sem občutil da pri nas "gre zares". Ne tako kot v Avstraliji, z ležernostjo, ne, v Beogradu "nema mrdanja". Kovčki so kar leteli nekje iz podzemja, drseli po traku, na koncu pa so se zaletavali v nekakšno pregrado. Gledati moraš kot ris in biti uren kot Beara da ne ostanejo pokopani pod kupom tuje prtljage, po kateri podjetno skoče sem pa tja fant v zelenem kombinezonu. Svoje načrte v etuiju iz lepenke sem komaj še rešil.

Ko sem srečno zbral svoje stvari in prešel carinsko bariero, sem prišel cigaret in se začel ozirati po garderobi da bi se mogel brez nje iti v Beograd potepat. Naslednje letalo v Ljubljano bi moralo odleteti šele zvečer; prvo smo zamudili. Garderobe pa nisem našel ker je sploh ni. Tako sem imel v lepi restauracijski ob atriju dovolj časa za razmišljjanje kako bi se dalo odpraviti ti dve pomanjkljivosti sicer zelo lepega in sodobnega beograjskega letališča. Prišel sem do zaključka da bi krožni terminal kot ga ima Sydney še najbolj ustrezal. Zaradi pomanjkanja prostora bi ga bilo treba opremiti z dodatno, v radialni smeri za pol dolžine kovčka zamaknjeno etažo, kar bi enaki krožni hitrosti podvojilo kapaciteto. Sicer ne vem kako bi se to obneslo, ker take naprave najbrž še ni nikjer, vendar bi bilo vredno poskusiti.

Na beograjskem letališču sem bil tudi objekt živahne konkurence med JATom in Adrio. Zastopnik Jata me je na vsak način hotel pregovoriti naj bi od Beograda do Ljubljane potovati z letalom njegove linije, čeprav sem že imel rezervacijo za Adria-Aviopromet. (Kako komplikirano ime!) češ da bo odletelo pred

mojim. Dejal sem mu da bom potoval s tistim, ki bo zares odletelo prvo, da pa rezervacije ne bom spreminal. Izkazalo se je da je Adria bila prva in tako sem imel priliko potovati od Beograda s slovensko letalsko družbo.

Prijetno sem bil presenečen nad udobnostjo, urejenostjo in postrežbo. Stewardessin smehljaj je bil sicer nekam hollywoodsko narejen, zato pa je bila slivovka pristna. Notranja oprema v redu in pilot, captain Vilfan, mora biti star zračni as. Megla taka da bi jo rezal a pristali smo gladko.

Ne bom popisoval svedenja z domačimi in s svojo družino ki me je pričakovala; kako je to, ve vsak ki je po dolgih letih spet stopil na domača tla. Podati želim le vtiški sem ga dobil po šestih letih ob srečanju z domovino.

Takov opazil hitri napredok na vseh področjih. Razumljivo da so me kot gradbenega inženirja najbolj zanimale nove gradnje. Pa še nekaj: iz obsega novih investicij se lahko s precejšnjo točnostjo sklepa na dinamiko razvoja, ker ravno v gradbeništvu se najprej zataknec začne gospodarstvo bolehati. V Sloveniji se kljub močni inflaciji še vedno mnogo gradi. Imamo celo petinštideset tisoč gostujučih delavcev iz drugih republik, predvsem iz Bosne in Hercegovine. Svetovna depresija se odraža v zmanjšanem obsegu izvoza v zunanjji trgovini in v zvišanem številu povratnikov, predvsem iz zapadne Evrope. Te pa naše gospodarstvo absorbira, tako da v Sloveniji brezposelnosti praktično ni.

Zelo se motijo tisti ki prerokujejo gospodarski polom in celo razpad. V Jugoslaviji še nikoli ni bila tako močna zavest vseh narodov da imamo pred seboj le dve možnosti: skupni vzpon ali skupni propad. Jugoslavija je Evropa v malem. Večina pametnih ljudi je prepričanih da moramo biti sposobni sami, brez tujega vmešavanja, znati pravčno uredit svoje notranje odnose ter rešiti probleme ki jih v tako heterogeni skupnosti ni malo, sicer ne bomo mogli za širšo evropsko skupnost nikoli predstavljati enakopravnega partnerja, ampak bomo spet postali drobiž v rokah močnejših sil.

Ni mogoče popisati kako lepa je zavest da imaš domovino kamor se lahko ob vsakem času vrneš in si lahko ponosen najno. Tudi če visti ki so po zgodovinski nujnosti odgovorni za za njeno usodo niso nezmotljivi — niti če govorijo ex cathedra — tudi če razni prefigurirani primitivi tipi Žiberne in Verovška neprestano iščejo luknje v zakonodaji da bi obogateli na tuj račun ali na račun skupnosti; vse to obledi ob dejstvu da se pri nas razvija nekaj novega, nekaj česar še nikjer drugod ni: družba, osnovana na principu samoupravljanja ki edina ima bodočnost.

KLNIKA ZA NEGO KOŽE

IN ZDRAVJE

346 Illawarra Rd., Marrickville

Nasproti železniške postaje.

Telefon 55-5777

- odprava nezaželenih dlak z elektronskimi aparati,
- zdravljenje kroničnega katarja želodca, revmatizma, išijasa, zaduhe, razširjenja žil itd.

ZDRAVIMO Z NOVO ELEKTRONSKO MASAŽO,
brez telovadbe, dijete ali zdravil.

Mr. & Mrs. Machaalani, lastnika
z mednarodno diplomo.
(Not medical practitioner)

Mislim da bo šele zgodovina pravilno ovrednotila veliko prelomnico v gibanju za osvoboditev človeka in njegovega antipa: državnega kapitalizma. Vsa Evropa bo sledila našemu vzgledu; zdaj smo prvikrat v tisočletjih evropskega razvoja na čelu zgodovinskega dogajanja. Meštarjenje velikih blokov ne bo moglo uničiti ideje neuvrščenosti in neodvisnosti. Tudi Avstralija se bi lahko kaj naučila od nas. Mirno lahko rečem da smo doma v šestih letih prav za toliko napredovali kot je Avstralija nezadovola.

V avstralsko-slovenskem tisku se večkrat zasledi pritoževanje v kako težkem položaju se nahaja slovenska Cerkev. Ne izključujem možnosti da tu in tam še vedno pride do trenja na lokalni ravni, vendar v glavnem so odnosi med cerkveno in posvetno administracijo urejeni, lahko bi dejal celo dobri. Na vsak način boljši kot pa bi bilo mogoče pričakovati po vsem tem kar se je dogajalo v osrednji Sloveniji med vojno. Prevelik del cerkvene hierarhije se je z ozirom na nujno potrebne družbenе spremembe negativno opredelil in zato ni nič čudnega da praktični katoličani iz strahu pred obnovitvijo klerikalizma še danes ne uživajo popolnega zaupanja.

To je velika škoda ker za ohranitev neodvisnosti od velikih sil je potreben zavesten skupni napor vseh državljanov brez izjeme.

Cerkve pa se gradijo in to tako lepe in arhitektonsko dovršene da jim težko dobiš primere. Preproste so a elegantne in njih notranjščina je estetsko na izredni višini. Ogledal sem si grosupeljsko, draveljsko in gradnjo v Poljanski dolini. V Dravljah so vgrajena neprekosljivo lepa Kregarjeva okna Tam sem neko nedeljo v avgustu poslušal pridigo. Presenetilo me je da zdaj naberejo za misijone v Sloveniji več kot pa pred vojno, kar je duhovnik še posebej naglasil.

Kar sem doma pogrešal ali mi ni bilo všeč, je bilo kvečjemu pomankanje nekdnjega požrtvovalnega duha mladinskih brigad, pa preveč uvožene potrošniške mentalitete ter hlastanja za materialnimi dobrinami. Neprijetno mi je tudi bilo gledati napise v komercialni angleščini sredi Ljubljane, ki se menda zdijo nekaterim posebno imenitni. Mnogi so preslabo obveščeni o svetovnem dogajanju ali pa se sami premalo potrudijo da bi "izmerili daljo in nebesko stran". Zato dostikrat ne znamo prav ceniti tega kar imajo. Mislimo da je svoboda in neodvisnost naroda ali države nekaj samo po sebi umevnega in pozabljaljajo da je zgrajena na neizmernih žrtvah preteklosti ter da jo je treba nenehoma zavestno utrjevati z izboljšanjem medčloveških in mednarodnih odnosov. Večkrat pa tudi z borbo proti nepravilnostim kjer koli se pojavitajo in neglede koliko bo koga posebno stalo. Dobro bi bilo če bi se vsi čimprej zavedeli da je Jugoslavija — in Sloveniji še prav posebej — v najnovejšem obdobjurazvoju Evrope v smeri humanističnega socializma priča težka vloga Aten in Sparte novega veka. Do Termopil, upajmo, ne bo prišlo. Če pa bi sem prepričan da se bo pri nas našlo mnogo Leonidov.

—Ing. Ivan ŽIGON

Leto slovenskih radijskih oddaj

Letos 20. julija bo minilo leto dni, kar poslušamo v Sydneyu med drugimi tudi radijske oddaje v slovensčini, kar pomeni, da smo s ponovljenimi programi imeli na etru skoro 200 ur slovenskega programa.

V tem času so člani slovenskega radijskega odbora doprinesli vsaj 900 ur prostovoljnega dela in prevozili nad 2000 km Syneyskih cest; poslušalci pa so slišali nad 1000 slovenskih pesmi (seveda so bile nekatere igrane tudi po večkrat).

Vkljub temu, da naš radijski odbor nima strokovnjakov, je bil deležen nad 1000 pohvalnih pisem, nekaterih tudi kritičnih, ki so nam pri izboljšanju programa veliko pomagala. S ponosom in upravičeno lahko zapišemo, da je slovenski radijski program vsaj med jugoslovanskimi jezikovnimi programi, mad katerimi ima svoj odrejen čas, VSEBINSKO NAJBOLJŠE PRIPRAVLJEN IN IZVAJAN.

Čeravno sodelujejo pri radiju vse v Sydneyu registrirane slovenske organizacije (Triglav, Slovensko društvo in Verski center v Merrylandsu), se še vedno najdejo ljudje, ki jim je radijski program večkrat trn v peti (tako vsaj slutimo iz anonimnih člankov v nekaterih slovenskih argentinskih listih, ki pač objavlja, kar jim kdo pošlje, ne da bi se potrudili izvedeti, če je poročilo res-

nično ali ne), vsaj tako si mislimo, ko nam včasih hočejo v svobodni družbini omejevati že itak omejene programe. Mnenja so, da čitamo "napačne" knjige in igramo "napačne" plošče. Naj bo, kakor koli že: eno leto našega radija je dokaz, da so slovenske oddaje dokaj uravnovesene in za nikogar žaljive IN TAKE BODO OSTALE TUDI V BODOČE, DOKLER JIH BO VODIL SEDANJI RADIJSKI ODBOR!

Ob obletnici oddaj se odbor najlepše zahvaljuje vsem poslušalcem za vstajno in potrežljivo poslušanje, za sodelovanje potom pisem, za posojanje plošč, kakor tudi RTV Ljubljana za trakove in druge pripomočke, ki jih po posredovanju Slovenske izseljenske matice zdaj redno prejemamo.

Kaj bo z radijom v bodočem, vemo mi toliko kot vi, oziroma še manj. Avstralska vlada trenutno proučuje,

kako bi organizirala etnične oddaje, da bi bile dostopne čim širšemu krogu doseljencev. Seveda igrat tudi pri tem, kot trenutno pri vseh drugih zadevah, najvažnejše vprašanje de-nar.

Namesto, da ugibamo o bodočnosti, poslušajmo raje redno slovenske oddaje, ki so nam v sedanji obliki zagotovljene vsaj do konca septembra.

V juliju bodo oddaje 2., 6., 10., 14., 18., 22., 26., in 30. julija (ponovitev programa naslednje jutro ob 7h).

V avgustu pa nas boste lahko slišali 3., 7., 11., 15., 19., 23., 27. in 31. avgusta.

Opozarjam vas, da moramo imeti čestitke in pozdrave v rokah vsaj 5 dni pred oddajo in to PISMENO. Teelfonskih naročil ne sprejemamo!

Naš naslov je: Radio 2EA (Slovenske oddaje)

420 Lyons Road
FIVE DOCK, 2046.

J. Čuješ,

koordinator slov. oddaj.

S šolske prireditve 9. maja 1976.

DELA NAŠIH UČENCEV

Winter again

The trees are bare, and the birds fly far.
The rain begins to fall.

The wind gnarls through the barest tree
And winter comes in tall.

The children climb into their sleighs
And off to school they go.
The mothers' bake their home made bread
And fathers work through snow.

The winter days are long and cold
And work is hard to do,
But when it comes to having fun
A snowman sure suit's you.

Soon the rivers melt away
And trees and flowers bulb;
The snow has gone but what comes next

Is spring alive and new.
Irene Mezgec, Triglavská dopolnilna šola.

Zima

Zimo imam zelo rada, predvsem zato, ker je doma tako prijetno ("cosy"). Tudi starši imajo tokrat za otroke več časa kot poleti, ko imajo veliko dela na vrtu in okoli hiše.

Res je, da pozimi ne moremo plavati, lahko pa gremo na počitnice v kraje, ki so pokriti s snegom. Tam se sankamo in smučamo, kar je zelo prijetno in zdravo. Sama snega še sicer nisem doživel, a upam, da bo tudi za to prišel čas. In takrat ga prinesem za vse v šoli veliko kepo, seveda, če se ne bo prej stopil.

Julijana Vrh, Triglavská dopolnilna šola.

F.T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LIMITED

182 Norton Str., Leichardt.

TAX CONSULTANTS

Tel.: 560-4766

INSURANCE BROKERS

Tel.: 560-4490

Prevzamemo registracijo in knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorje in posameznikov (Income tax returns).

Rojak V. FERFOLJA Vam je vedno na razpolago.
E. WEINBERG
J. THAME

Zastopamo različne zavarovalnice — "Tariff Companies" in druge.

Nudimo živiljenska zavarovanja, bolezenska, proti nezgodam in nesrečam. Prav tako zavarujemo premičnine in ne-premičnine kakor tudi "Workers Compensation, Public Risks, Superannuation" in druge.

Predno naredite odločilen korak v živiljenju, se posvetujte z nami. Majhna izguba časa Vam lahko prihrani veliko razočaranja in denarja!

ŽIVLJENJE PRI PLANICI

KLIC K MIRU.

Slava Bogu na višavah,
Ljudem na zemlji mir.
Odpri okno grla kremenita
V svet so rodoljubnega sožitja.
Evangelij v pesmi plemeniti
Naroda slovenske žiti
Svita na obzoru sveta.
K ljubezni kliče z ljubeznijo prežeta,
Enake pesmi ji na zemlji ni.
Melodija žlahnta — mojstrovina
naša
Utrla pot si je preko planeta
Oznamovanega za pokončanje.
K vesoljemu premirju vabi
Ter kaže na resnično blagostanje.
Elan slovenstva duh sveta preraja,
Trka s pesmijo na srčnost sočloveka
Uprega v Lepoto mirnega življenja.

Pavla Gruden.

IZLET NA TRIGLAV

V ponedeljek 9. maja smo se številni člani Planice in prijatelji odpeljali na izlet na Triglav (žal ne v Slovenijo, temveč le v Sydney), kjer so imeli proslavo materinskega dne in 100 letnico Cankarjevega rojstva. Na Triglavu smo se dobro počutili. Zelo všeč nam je bil nastop šolske mladine. Kar čudili smo se, kaj vse nauči slovenska dopolnilna šola, četudi je le enkrat na teden odprta. Izredno nam je bilo všeč petje moškega pevskega zbora, ki je naša srca do konca odtajal. Počutili smo se kot doma v Sloveniji!

Triglavu smo hvaležni za vabilo in prijetno prireditev. Sicer pa se bomo še videli. Kar povejte nam, kadar imate zopet kaj posebnega.

PORTOROŽ — OPORIŠČE

NEMŠKI JAHT

PORTOROŽ — Lastniki nemških jaht in jadrnih čolnov so izbrali Portorož za izhodišče, od koder bodo odhajali na križarjenja po Jadranu in vsem Sredozemlju. To je izjavil glavni organizator vsakoletnega proslavljanja začetka sezone članov kluba jaht nemške avtomoto zveze ADAC, ko je sprejel skoraj 400 članov tega kluba, ki so z več kot 100 plovili prispevili v Portorož na letošnji začetek sezone. Do predlanskim je klub prirejal tak začetek na Blatnem jezeru na Madžarskem, lani pa so prvič prišli v Portorož in bili s storitvami hotela Palace in z morjem tako zadovoljni, da so se odločili odslej prirejati tak začetek sezone v Jugoslaviji.

Ko so našli v novem turističnem naselju Bernardin še idealne možnosti za navezo svojih plovil, so se odločili za to nasele in že sklenili dolgoročno pogodbo.

PRVI LETNI BAL

Naš klub je letos 1. maja organiziral svoj prvi letni bal. Mnogi so se čudili, da smo si za ta večer izbrali ravno prvi maj. Odgovor je zelo preprost. Mestna dvorana, ki je ena najlepših in največjih v tukajšnji okolici, je navadno oddana že za vse leto naprej in kdor ne pohiti z najetjem, mora čakati na vrsto pač 12 mesecev.

Slovenski klub Planica je dvorno rezerviral že meseca julija 1975 in to z namenom, da bomo v njej imeli našo drugo kmečko ohjet. Ker pa je odbor kluba odločil, da bomo imeli kmečko ohjet le vsako drugo leto, nam je ostala že najeta dvorana neizkorisena, kar nas je privedlo do odločitve, da v njej priredimo svoj prvi letni bal.

Organizacijski odbor bala je bil že mesec dni pred prireditvijo trdo na delu. Uspeh je bil v izredno dob-

ri organizaciji večera. Kuhinja in posrežba je bila ves večer brezhibna, kot da bi kuhalni stregli poklicni ljudje. Dobro ste se postavili! Zdaj se Planici ni treba več batiti za kuhinjo in posrežbo, kar je ena največjih skrbi pri organiziranju večjih klubskih prireditev.

Veseli smo bili, ko smo na prireditvi videli toliko članov bratskega kluba Triglav iz Sydneja. Prišlo jih je nad sto; nekateri z avtobusi, drugi z avtomobili. Upamo, da so se vsi dobro imeli in da se bodo še vrnili med nas. Sicer se bomo pa tudi mi odzvali Triglavskemu vabilu in se udeležili njihove akademije.

Odbor Planice se vsem, ki ste pomogli k uspehu našega prvega letnega bala iskreno zahvaljuje za vso pomoč in žrtve. Stojte nam ob strani tudi v bodočem, da bo delo Planice še v naprej tako napredovalo, kot je do danes.

Goste so sprejeli narodne noše

JUGOSLOVANSKA ZASTAVA NA TRISULU

NEW DELHI — Slovenski alpinisti so zasadili jugoslovansko zastavo na 7120 metrov visoki himalajski vrh Trisul v Indiji, nedaleč od meje z Nepalom in Kitajsko.

Voditelj 11-članske jugoslovanske himalajske ekspedicije Tone Sazonov je brzovljavo obvestil veleposlaništvo v New Delhiju o tem uspehu.

Planici so se 9. maja začeli vzpenjati na Trisul z zahodne smeri, ki je zelo nedostopna in je ni preplezala še nobena ekspedijija. 13. maja so postavljavili svoje drugo taborišče, 15. in 16. maja pa so osvojili vrh.

Planici bi napredovali še hitreje, če jih ne bi pod samim vrhom zaustavilo slabo vreme. Kljub temu so prišli na vrh "predčasno", kajti tam so se nameravali srečati z indijskimi planicami, ki so plezali po drugi, lažji smeri. Na vrhu naj bi bilo "alpinistično srečanje", ki bi simboliziralo indijsko-jugoslovansko prijateljstvo pred konferenco neuzvrščen-

nih v Colombu. Jugoslovanski planici so prišli "prezgodaj", zaradi mraza in slabega vremena pa niso mogli čakati na indijsko odpravo.

Prva novica o uspehu ekspedicije je prišla prek indijskih planicev, ki so našli na vrhu Trisula jugoslovansko zastavo. Verjetno so tam našli tudi tri pare smuči, ki so jih pustili naši planinci kot darilo za svoje indijske prijatelje.

Iz kratkih obvestil je razvidno, da so člani jugoslovanske ekspedicije dvakrat pripelzali na vrh Trisula, oziroma da sta 7120 metrov visoki vrh osvojili vsaj dve navezi.

Posebnost te odprave je dejstvo, da je planince spremļjal navdušeni planinec — amater, politični svetovalec jugoslovanskega veleposlaništva v New Delhiju dr. Pavle Jevremovič s soprogo in 11 ter 8 let starima sinovoma. Da bi dosegli glavno taborišče odprave, so polnih 6 dni napredovali po planinskih prelazih, pokritih s snegom.

HELP FOR MIGRANTS TO BUY HOMES

The Liberal-NCP Federal Government has introduced a Home Savings Grant Scheme that will help migrants to buy their first home in Australia.

The Minister for Housing, Senator Greenwood released details of the new scheme.

The new scheme honours a promise made by the Prime Minister, Mr Fraser during the 1975 Federal Election Campaign.

The New Home savings Grant is available to first home buyers of any age, whether single or married, Australian or new settlers. Migrants will not have to wait for three years after their arrival before they can apply.

Under the new scheme the Government will give \$1 for every \$3 saved up to a maximum grant of \$2000 over three years.

However, if a migrant wanting to buy his first home in Australia cannot wait that long he can apply for the Grant at the end of one or two years from the start of the New Scheme which has been set by the Government as 1 January 1976.

If his savings are in an approved form he will receive \$667 on 1 January 1977 or \$1333 on 1 January 1978.

He will receive \$2000 after three years from 1 January 1979.

The Government has also decided to accept as approved forms of savings, savings bank accounts, fixed deposit accounts with trading banks, shares in or deposits with registered building or cooperative housing societies, savings with any credit unions, payments on land on which the home is to be built, deposits paid on the home or payments for the construction of the home.

The Liberal-NCP Government has also decided that any savings in these approved forms by 31 May 1976 will be recognised as applying from 1 January 1976.

ZA "OH CET" NI BILO DENARJA

Letošnje kmečke ohjeti v Ljubljani ni bilo. Pravijo, da so temu vrok omejene finance, s katerimi odbor za organizacijo vsakoletne kmečke ohjeti razpolaga. Vsekakor upajo, da bodo imeli "ohjet" v okviru vinskega sejma par mesecev pozneje. Res škoda, če Ljubljana zaradi denarja ni mogla prirediti tega lepega folklornega festivala. Žal, da v Avstraliji nismo tega vedeli poprej; bi jim pomagala PLANICA iz Wollongonga!

Prepričani smo, da za organizacijo KMEČKE OH CETI ni treba toliko denarja, kot dobre volje in požrtvovalnega dela. Počakajte še leto dni, pa vas bodo povabili na slovenski festival kmečke ohjeti v Wollongong. Slovenski klub Planica se na ta dogodek že zdaj marljivo pripravlja!

JURJEVANJE

Vsa Dolenjska in Bela krajina sta tudi letos slovesno praznovali tradicionalno Jurjevanje. V Črnomlju se je zbral kar deset folklornih skupin, katerim so se pridružili tudi gostje iz Beltincev. Prireditev je bila pri hotelu LAHINJA v Črnomlju. Seveda ni manjkalo cvička!

Ivan Cankar

NA KLANCU

V svojem najobširnejšem pripovednem delu, romanu *Na klancu*, je Cankar postavil spomenik materi. V tretjem poglavju, iz katerega je vzet odlomek, pripoveduje pisatelj, kako se je Francka (umetniška podobna matere Neže) poročila in kako jo poslej spremila nesreča za nesrečo. Najhujše se začne, ko pride prava dan poroke v trg nov krojač in odpre prodojalnico že narajenih oblik. Tone Mihov, Franckin mož (Cankarjev oče Jožef), zaradi tega izgublja zaslužek, najbolj pa ga bo li, da ga odrivajo od društvenega in javnega življenja, kjer je prizadetno delal.

Veselica je bila konec avgusta, pravljali so se že zdaj v juliju. Mihov je čakal in napsled je šel k notarju.

"No, kaj pa vi, Mihov?" ga je prašal notar.

Mihov se je nasmehnil vladno.

"Zaradi govora, gospodar notar... pojemo že štirinajst dni in za govor je treba tudi nekaj tednov. Ne gre tako hitro, kakor bi si človek mislil..."

Notar je bil v zadregi in Mihov je to opazil. "Ni ga še napisal!" si je mislil in hitel je, da bi se opravičil.

"Tako se ne mudi, lahko še čakam teden dni... samo zato, da sem omenil...."

Notar se je zazibal na stolu in je odgovarjal počasi in obzirno.

"Glejte, Mihov, saj ste zmerom lepo govorili... ne zaradi tega, da bi vam kaj očitali... ampak krojač je bil tako siten, nismo se ga mogli odkrižati..."

Mihova je oblila temna rdečica; ustnice so se mu gibale, toda izpregovoril ni.

"No... ni pristopil je k društvu in je plačal precej deset godlinarjev za note... ne moremo mu odrediti..."

Morda se je zdelo notarju, da se izgovarja preponožno; sram ga je bil in zato je nadaljeval z drugačnim glasom, skoro osorno.

"Pa tudi lep glas ima in dober pevec je in priljuden človek je, vesel, ne tako čemerem..."

Ozrl se je postrani na Mihova, Mihov pa se je v tistem hipu domisli, da tudi on prej ni bil čemeren.

"Sploh pa to nič, da bi govoril zmerom isti človek... ljudje se privadijo in jih stvar ne zanima več, niti ne poslušajo in govor se tako izgubi. Potolažite se, saj boste tako pele..."

Mihov se je nerodno poklonil, znil ni besedice in je šel. Kakor otroku mu je bilo — za plot bi stopil in bi se zjokal... Ali nato ga je obšel silen, besen srd; okrenil se je že, da bi hitel k notarju nazaj, skočil predenj in kričal tam, tolkel s pestjo po mizi, in če bi notar odgovarjal tako zaničljivo in prešerno, kakor je govoril, bi planil nanj in bi davil, davil...

Tako ga je krojač pritisnil ob steno, pritisnil na prsi, da ni več dihati mogel; vse mu je ugrabil; prišel je v kariranih hlačah in v sukni s škrinci in mu je vzel krut in čast in življenje...

Prišla je nedelja, lepa avgustova

nedelja; vročina je bila že malo ponehala, veter je pihal in beli oblaki so se igrali na nebu. Večer je bil topel in prijazen, cesta je bila polna ljudi.

Mihov je stanoval nad trgom in gledal je skozi okno po trgu dol; strašnje mu je bilo, kolikor bolj se je bližal mrak. "Zdaj bodo pričeli," si je mislil in žile na čelu so se mu napenjale, polnile so se s krvjo, vroča kakor ogenj, in oči so mu zalile, zastrla jih je težka motna mrena. Zazvonilo je sedem; dolgo je zvonilo, z lepo donečim prazniškim zvokom in Mihov je zastokal, kladivo je bilo po njegovih prsih, po njegovem čelu...

Vzdignil se je počasi, sram ga je bilo in kakor tat, z opreznimi očmi, s sklučenim životom, je stopil na cesto. Šel je po poljski stezi, da bi ga ljudje ne srečevali. Domislil se je, kako je hodil na veselico prej; postal je sredi polja in zakričal bi od sramu in od bolečine. Nato si je očital, hotel se je strezniti siloma: "Ne bodi otročji, Mihov! Ostani doma in ne brigaj se zanje; če mislijo, da bodo sami opravili, naj opravijo, druge skrbi imas!" — To-

As I look across the broad, expansive sea,
My gaze stands still,
To watch the smoothly rolling mighty waves,
Break into foam and toss and touch the sand,
To see its sparkling colours, ever changing,
From blue to green and lime white foam,
And then retreating back again,
Into the depths from which she sent her waves forth.

The wind sprigs up and gently whispers above her,
Coaxing her to show her beauty,
As it sweeps away the clouds,
And let the sun reveal her glinting, jewell-tipped crowns of silver white,
Now sparkling in the coaxing light,
Which just before were dashing against the shore unseen.

The ships, which strive to cross her, she claims her own,
And sometimes calls them down to traverse her no more,
In awe-inspiring might she crushes down upon them,
And then, when they are gone, turns back to peacefulness and tranquility,
As suddenly as she turned into a storm.

Proudly, greatly, never ceasing, come her waves and go again,
To wash upon the sandy shore, shells and cool, clear water,
And in return, when they retreat,
To take with them small bits of rock and sand.

I love the sea in all her splendour, — never ceasing to exist,
Tossing, turning, spinning, whatever dares to come between her and her goal,
To have seen her great majestically, windswept domain,
To have waded right there, where the waters were shallow,
And played and swam among the waves,
Is something I'll never forget in my whole life.

Surfers Paradise, 17. maja 1976.

da šel je dalje, slišal ni sam svojih besed — kakor da bi mu prigovaljček, ki ni vredno, da bi seziral nanj... "Kam pa, Mihov?" ga je prašala ženska, ki je stala ob plotu za hišo. Mihov se je prestrašil, kakor da bi ga bil kdo zasačil pri sramotni stvari. Odgovoril je v zadregi in je šel hitro dalje. "Na veselico, Mihov?" ga je prašal kmet, ki je stal ob stezi in gledal po polju, kjer se je nahalko zibalo rumeno žito. "Na veselico!" je odgovoril Mihov, ne da bi se ozrl. Zdelo se mu je, gledajo za njim in se posmehujejo. Vse so vedeli — na hrbtnu je imel z velikimi črkami zapisane vse svoje misli in hodil je med ljudmi kakor hudodelec, ki ga ženejo žandarji vklenjenega po cesti.

Že se je mračilo, vrtovi za hišami so bili v senci. Tam je bilo lepo enonadstropno poslopje — spodaj gostilnica, zgoraj bralno društvo.

Okna so bila že svetla, za zagrinali so se premikale črne sence. Pred hišo in okoli vrta je bilo polno ljudi, otroci so se podili, ženske, praznično opravljene, so stale v gručah na cesti.

Mihov si ni upal blizu, ali slišal je tako natanko, kakor da bi stal pod oknom. Prišlo je po stezi dvoje ljudi in Mihov se je umaknil, šel je v umazano krčmo, ki je bila skoro prazna; le nekaj pijanih fantov je sedelo za veliko, z vinom polito mizo; krčmar je stal na pragu in je gledal s sovražnim pogledom na belo poslopje, ki je stalo tam ponosno in vse razsvetljeno. Mihovu je bilo, kakor da je bil prišel med zavrnčenice in izgnance, in laže mu je bilo pri srcu. Sedel je k oknu in je malo odgrnil zagrinalo.

Cesta se je pologoma praznila; prišla je bila gospoda in veselica se je pričela. Mihov je čutil natan-

ko tisti trenutek, ko je stopil govornik na oder ter se sladko priklonil.

"Slavna gospoda!..."

Besedo za besedo je slišal Mihov in premikal je ustnice, tudi sam se je nahalko priklonil, lica so mu zaredila in ugledal je pred sabo veliko množico, ki je strmela vanj in poslušala. Toda oglastil se je poleg njega nekdo drug, govoril je glasnej, lepo, zvočneje in ga je skoraj že prekričal. Mihov je čutil veliko krivico, ki so mu jo storili, in ozrl se je po ljudeh z zaupljivim pričakovanjem: mislil je, da bodo spoznali krivico, pognali pritepenca z odrą ter poslušali njega, Mihavo, ki je bil pravi slavnostni govornik. Toda ljudje so bili neusmiljeni, niso se niti ozrl vanj, ko je lovil poglede in prosil z motnimi očmi. In pritepenec je govoril z blago donečim glasom dolge in lepo zložene stavke, ki so se topili na jeziku kakor med. Mihov

se je tresel, mrzle kaplje so mu lezle po čelu, hotel je govoriti, toda jezik je bil trd in neokreten. Nekateri so ga opazili, ko je stal na odru v zadregi, nerozen in osaramočen in sredi vrišča in ploskanja so kazali nanj in so se smejali. "Kaj pa ta tukaj? Ali pojdeš dol, ki te niče klical ni! Glejte ga, kako stoji, kolena se mu tresejo! Kaj pa jeca? Klado ima v ustih!" Smejali so se hrupno in neusmiljeno, ali polagoma so se razsrdili, ker je Mihov še zmerom stal kakor vkovan, roke povešene, glavo sklonjeno. "Dol! Dol!" je kričalo po dvorani, ljudje so vstajali, pesti so se dvigale in že so ga zgrabile železne roke pod pazduho, za laket, za vrat, potegnili so ga dol, pol onesveščenega, in: "Udar! Boj!" je kričalo po dvorani...

Mihov se je stresel, pogledal je po cesti z motnim očesom; od daleč je prihajal šum — ploskali so govorniku. Zavzdihnil je, sedel za mizo ter skril glavo v dlani. Popil je bil tri četrti kislega vina, ki je dišalo zoprno po špiritu, in glava mu je bila težka, po razbeljenem čelu mu je tekkel mrzel pot. Pil je naglo, kozarec za kozarcem, in misli so se mu medle, motale so se mu po možganih v čudnih, nejasnih oblikah, menjavale so se hitro pred neizmernim črnim ozadjem — neizmerno črno — žalostjo.

Prišel je v krčmo čevljarski, piganec; omahoval je že, in ko je sedel k Mihovu ter se naslonil z rokami na mizo; je prevrnil kozarec.

"Kaj pa ti, Mihov, nisi šel na veselico?"

Mihov se je ozrl vanj z zaspanim, lenim pogledom.

"Nisem šel."

Čevljarski se je nasmehnil in je pomemžiknil.

"No, Mihov, lepo te je potisnil krojač. Kruh ti je vzel in še čast povrhu. Saj drugače si bil zmerom zraven."

"Vse mi je vzel," je govoril Mihov zase. "Kruh mi je vzel in še čast povrhu."

Čevljarski se je zagledal v polni kozarec in obraz se mu je zresnil.

"Glej, Mihov, tako pojdem vsi. Tudi mene že čaka — danes ali jutri pride, vem, da me čaka..."

Mahoma je udaril po mizi, da je zažvenketalo.

"Ampak jaz ne bom taka šlapa, kakor si ti, Mihov! Jaz bi ga zadal sredi ceste — da, zadal ga bom sredi ceste, vpričo ljudi, pa naj me ženejo!"

"Tudi jaz bi ga zadal," je govoril Mihov počasi in zamišljen. "Pa človek kar omahne, roke se mu povesijo — ne morem ga zadaliti."

"Jaz sem mislil dolgo časa, kaj da boš napravil. Čakal sem, ti pa se nisi ganil; držal si, ko te je tepel... Jaz bom napravil drugče..."

Nekaj hudobnega je zasijalo v njegovih očeh, obraz piganca je dobil hipoma nekaj moškega in odločenega.

Mihov je odrgnil zagrinjalo popolnoma, iz noči se je bleščalo dvoje vrst razsvetljenih oken, časih se je prikazal kdo ob oknu, na pragu, čul se je žvenket kozarcev, razločevalo se je celo, če je kdo vzkliknil, če se je omizje zakrohotalo. Mihov se je zdrznil — spoznal je iz nejasnega

šuma krojačev glas in slišal je svoje ime.

Čevljarski se je ozrl nanj in se je nasmehnil.

"Ali si ga slišal?"

Kakor slučajno je iztegnil roko pomizi in se dotaknil noža, ki je ležal na prtu. Mihova je izpreletelo, kri mu je izginila iz lic in vstal je naglo.

"Grem samo malo pogledat... rad bi ga videl..."

"Le pojdi in dobro opravi!" je odgovoril čevljarski; mirno je gledal za njim.

Mihovu so se opletale noge; ko je stopil na prag in je začutil hladni nočni zrak, bi se bil skoro prevrnil. Šel je počasi, omahovaje, preko trga in naravnost proti hiši, ki je stala pred njim velika, ponosna, vsa razsvetljena. Govoril je sam s sabo: "Nisi čakal zastonj, prijatelj dragi...." Toda mislil ni ničesar, odločnost je bila samo zunanja, vročina je izginila iz težke, utrujene glave in oči so gledale motno, zasporno.

Stopil je na prag — žarka svetloba ga je zaskelela v oči.

"E, kam pa ti, Mihov, saj si pijan!" se mu je zasmejal v obraz debeli štacunar, ki je bil prišel iz gospodinice in si je brisal potno čelo.

Mihov ni odgovoril, ozrl se je komaj nanj in je šel dalje, omahovaje, sklučen, na pol že v spanju in mučnih, nerazločnih sanjah. Prišel je v prvo sobo, iskal je s topimi, pol zatisnjeni očmi in ga ni našel: tam so sedeli sami kmetje, razgovarjali so se hrupno, nekateri so kartali, zapazil ga ni nihče. V drugi sobi, rdeče poslikani in ele-

gantno opravljeni, je bila zbrana gospoda. Mihov je postal na pragu, pred rdečim zastorom. Komaj je premeril omizije s piganim pogledom, je ugledal ob oknu tolsti, potni krojačev obraz. Ali v tistem trenutku, ko so se vsi ozrli nanj, ga je obšlo nekaj čudnega. Odkril se je dostojno, priklonil se in se nasmehjal.

"Gospoda!" je izpregovoril z visokim, hreščenim, jeclajočim glasom.

Hrupen smeh mu je bušnil naproti, krojač je prikel kozarec in se je sklonil preko mize.

"Pijan si, Mihov, — na, pij, to je boljša kapljica!"

Mihov se je nekoliko osvetil, šilnilo mu je preko misli, čemu je prišel in kaj ima storiti. Stopil je k mizi, prikel je kozarec ter ga zalupal krojaču v obraz; zamahnil je tako krepko, da je padel z vsem životom na mizo ter si omočil roke in obliko z vinom. Krojač je stal za mizo trepejoč in prepaden; obledel je in smeh mu je izginil z ustnic. Vino se mu je razlilo po vsem obrazu, po ovratniku in kravati, kozarec ga je bil zadel nad čelom in tenak curen krv ujmu je curjal po levem licu. Družba je planila, nekateri so stopili h krojaču, zdravnik mu je močil rano. Mihovu se je zdelo, da so ga tepli in suvali, toda čutil ni ničesar. V tistem hipu, ko je videl pred sabo obledeli krojačev obraz in kri, ki je curjal po licu dol in kapala na ramo, se je iztreznil popolnoma. Šel je domov s hitrimi koraki, skoro tekkel je in pot se mu je zdela zelo dolga...

Odlomek

ADRIATIC

TRADE & TOURIST CENTRE

Mi smo najbolj razširjena in izkušena turistična agencija za Slovenske rojake in ostale Jugoslovane v Avstraliji. Najdete nas skoro v vseh zveznih deželah, glavni urad pa imamo na novem naslovu:

**31 YORK & MARKET STREET,
SYDNEY, N.S.W., 2000.**

Telefonske številke: 29-5210 ali 29-5481. Govorite lahko v slovenščini.

Naše podjetje ima veliko podružnico v **Newtownu** (Sydney) na 347 King Street, telefon: 516-1558

ali 516-1563,

Cabramatti in drugih večjih predmestijh.

Rojaki v Melbourne nas lahko dobijajo v naši podružnici za Victorijo:

**ADRIATIC TRADE & TOURIST
CENTRE**

177 Collins Str.,
Melbourne, Vic., 3000.
Telefon: 63-7441.

ADRIATIC — urejuje vse, kar je v zvezi s potovanjem, pa naj bo to po Avstraliji, v domovino ali iz domovine, ali v katero koli deželo na svetu.

MI IMAMO AGENCIJO ZA: QANTAS — JAT — JAL — LUFTHANSA — AIR CANADA in vse druge večje in manjše letalske in plovne družbe. Naše podjetje je član mednarodne potovalne agencije IATA.

V glavnem mestu Avstralije v **Canberra** nas zastopa

EGON KATNIK

P.O. Box 564,
QUEANBEYAN, N.S.W., 2620.
Telefon: 88-2630.

ADRIATIC — urejuje vse, kar je v zvezi s potovanjem, pa naj bo to po Avstraliji, v domovino ali iz domovine, ali v katero koli deželo na svetu.

MI IMAMO AGENCIJO ZA: QANTAS — JAT — JAL — LUFTHANSA — AIR CANADA in vse druge večje in manjše letalske in plovne družbe. Naše podjetje je član mednarodne potovalne agencije IATA.

PREDOR POD KARAVANKAMI

Že Janez Vajkard Valvasor je v svoji slavni knjigi omenjal predore kot odlične cestne povezave; konkretno je govoril o ljubeljskem.

Od njegovih besed — pa tudi merjenj, o katerih je tudi spregovoril — je minilo že nekaj stoletij, in v tem času so zrasli "kot gobe po dežju" številni predori.

Toliko in toliko let po Valvasorju Slovenci spet razmišljajo o njem. Z Avstriji so že pred časom staknili glave in se pričeli dogovarjati o pomembnosti predora, ki bi skozi Karavanke, dolgo hribovsko mejo, povezal obe deželi.

Sicer pa so Karavanke že "preluknjane". Ta predor, ki se prične le nekaj sto metrov pred Hrušico,

vasico, ki je oddaljena le streljaj proč od Jesenic, je dolg nekaj kilometrov, poznamo pa ga vsi, ki smo si za potovanje v sosednjo Avstrijo izbrali — vlak.

Prva postaja na drugi strani Karavanke je Podrožca in prav v tem kraju bo čez nekaj let spet živahno, brž ko bo zgrajen tudi cestni predor.

Več ali manj je namreč že znanc, po kateri varianti naj bi zgradili prvi cestni predor skozi Karavanke. Gre za tako imenovano "modro" inačico, po kateri naj bi začeli graditi predor kakšen kilometer in pol stran od Hrušice na jugoslovanski strani in v neposredni bližini Podrožce na avstrijski strani. Vas Hrušica bi takoj sčasoma ležala med dvema predoroma.

ma — obstoječim železniškim in načrtovanim cestnim.

Ideja o karavanškem predoru ni nova. Prvo obsežno študijo cestne povezave skozi Karavanke med Jugoslavijo in Avstrijo je že leta 1967 izdelal dr. Vlasto Zemljič.

Lokacija predora na jugoslovanski strani leži približno 1,5 kilometra od Hrušice, kakšnih sto metrov proč od spomenika talcev na Belem polju, pri hudourniku Presušnik, na avstrijski pa v Podrožci.

Predor v skupini dolžini 7.670 metrov bi potekal 3.470 metrov po jugoslovanskem ozemlju, 4200 metrov pa po avstrijskem. Skupna dolžina trase med Jesenicami in Beljakom pa bi po tej varianti znašla vsega 29,150 metrov.

Širina predora bo 9 metrov (dva pasova po 3,75 metra in dva hodnika, vsak pa naj bi bil širok 0,75 metrov). Prezračevalne in druge naprave naj bi omogočile normalen pro-

met za okoli 1.800 vozil v vsaki smeri.

O pomenu karavanškega predora ni treba posebej pisati. Če omenimo samo, da bo vožnja skozi predor bistveno skrajšala čas dosedanjih prehodov čez visoke mejne prehode na Korenskem sedlu, Ljubelju in Jezerskem, je že dovolj.

Predor bi zgradili nekako do leta 1982. Čeprav ta podatek nima še nikakršnih zagotovil, bi ga morali uresničiti že zategadelj, ker bodo ravno v tem času, kot zatrjujejo v Avstriji, tarsko cesto že speljali do Beljaka, kjer se bo spojila z njihovo drugo znano cesto — z "južno".

Ker je tehnika gradenj predorov v zadnjem času izredno napredovala — še pred nekaj leti so za gradnjo potrebovali pet let, danes pa po zaslugu izpolnjene tehnologije le štiri — lahko rečemo, da se bomo leta 1982 tudi lahko že zapeljali skozi karavanški predor.

INSTALATION SERVICE — REPAIR HOME OIL HEATING

Kar nenadoma je prišla zima. Da je tu, ste opazili še le, ko vas je zazeblo. Mrzla hiša ni dom, je le stanovanje.

Še je čas! Spremenite stanovanje v topel in prijeten dom!

Za podrobnosti telefonirajte na:

Stanko Fabjan

80-5733

104 Charles Str., — PUTNEY.

VAŽNO OBVESTILO

Vsi, ki nimate avstralskega državljanstva in potujete v inozemstvo, morate dobiti od emigracijskega urada v svoj potni list posebno potrdilo, da imate pravico stalnega bivanja v Avstraliji. Brez tega potrdila, ki ga morate imeti pred odhodom iz Avstralije, se v Avstralijo ne boste mogli vrniti.

OTROŠKE DOKLADE

S 15. junijem stopijo v moč nove družinske doklade za otroke, ki so: za prvega otroka \$3.50 tedensko, za drugega \$5, za tretjega \$6, za četrtega \$6, za petega \$7, in za vsakega nadaljnega otroka po \$7.00 tedensko. Zvišane otroške doklade bodo avtomatično prejele vse družine, ki so do sedaj dobivale otroško podporo. Če imate v družini otroka, ki študira in še ni star 24. let ima prav tako pravico na otroško doklado a to še le po 1. juliju. Za to doklado morate izpolniti posebno polo oziroma prošnjo.

YUGOSLAV

AIRLINES

Najkrajša in najenostavnejša pot domov je z J.A.T.-om.

Letala jugoslovanske letalske družbe imajo direktno zvezo med Sydneym in Beogradom. Odlet iz Sydneya vsak četrtek 4.15 h popoldne in vsako nedeljo ob istem času.

Vsa pojasnila lahko dobite pri vašem potniškem agentu ali pa v pisarni

YUGOSLAV AIRLINES

88 Pitt Street, SYDNEY, telefoni: 221-2899, 232-3399.

Za rezervacije telefonirajte na: 221-2199.

126 PHILIP STREET.

V Sydney imamo svoj urad zdaj še na: Pisarna je odprta od 9h zjutraj do 5.30 h popoldne, kakor tudi ob sobotah dopoldne med 9. in 12. uro.

Rojaki v Victoriji in Melbourne imajo na razpolago naše urade na

500 COLLINS STREET,

MELBOURNE — Telefon: 612-2256.

Domic